

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XI. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM

ARA: 60 FILLER

1969. MÁRCIUS 8.

Minden dicsekvés nélkül

Budapest középiskoláinak patronálóirol

Szeptember vége felé megszavazta a cikk jelent meg a **KÖZGAZDÁSZ**-ban: „Téged is várunk” címmel, amely hírt adta, hogy lehet jelentkezni a KISZ VB mellett működő középiskolai csoportba, politikai vitakörököt vezetni különböző budapesti középiskolákban. Azóta nem adunk hírt magunkról — talán hasznos lesz egy kis számvetést tenni a félév munkájáról.

Csoportunk — lehetőségeihez képest — az öt éve folyó középiskolai politikai oktatásnak azon a gondján igyekszik segíteni, hogy nagyon kevés az adott témához is értő, és azokat a teenager-korosztálynak megfelelő szinten elmondani is tudó előadó.

Hatvanan vagyunk, huszonkét iskolába járunk ki.

Ez a szám nem tűnik nagy-nak, de látszik a teljesítmény jelentősége, ha felmérjük, milyen szervezettel működik ez a csoport. **Élén operatív bizottság áll Simó Endre** (III. év nemzetközi) vezetésével. A bizottság minden jelentkezővel elbeszélgetett, és csak megfelelő tájékozottság esetén adták ki a megbízólevelet.

A megbízólevél azt jelenti, hogy a csoport az illető munkájáért felelősséget vállal. Így minden vitakörvezető munkáját igyekezett az operatív bizottság ellenőrizni, részben beszámoltatás útján, de amennyire mód volt rá, a középiskolai vitakörök látogatásával is.

Emellett gondoskodtak a csoport tagjainak továbbképzéséről is, tájékoztató és módszertani jellegű előadásokkal, illetve tematika, bibliográfia kidolgozásával.

Törekedtek a csoport vezetői arra is, hogy a szorosán vett vitakörökön kívül is tartunk a kapcsolatot a középiskolásokkal. Ez még sajnos kevésbé valósult meg.

De tavasszal hajókiránduláson vesznek majd részt a vitakörvezetők és a középiskolás diákok, **összel pedig kezdeményezésünkre az összes budapesti középfokú iskola politikai vetélkedője kerül majd megrendezésre!**

Minden iskola, amellyel kapcsolatban állunk, rendszeresen megkapja a klubprogramot is.

Munkánk továbbfejlesztése szükséges, de az eddigiekről is elmondhatjuk, hogy jó és hasznos munkát végeztünk. Jómagam pedig, aki már középiskolás koromban is dolgoztam a KISZ Budapesti Bizottságán, és jelenleg is éppen a politikai oktatással kapcsolatos munkában veszek ott részt, megtoldhatom ezt azzal, hogy

a közgázos körvezetőkről minden középiskolában csak jót lehet hallani.

Allandó problémánk viszont az igények folyamatos növekedése. Évente újabb és újabb iskolákkal lépünk kapcsolatba. Bizonyára akadnak még az egyetemen olyanok, akik szívesen és jól végeznék ezt a munkát. Erdemes őszig meggondolni!

De tovább is megyek. Mint említettem, módomban volt és van középiskolákba járni, és sok helyen figyeltem meg a politikai oktatás problémáit. Ezek között mindenütt elsődleges az előadóihiány. Az igényeket csak a mi egyetemünk nem is tudná kielégíteni.

De vajon miért egyedül a mi KISZ-bizottságunk tekinthető szívügyének a középiskolások ilyen irányú felkarolását?

Hiszen — a többi egyetemen — s ott is elsősorban a tanárszakoknak — éppúgy meglenne a módjuk erre. Ami egy vitakör vezetéséhez szükséges, azt minden területen művelt, szocialista szakembernek illik tudnia. És ahogy a Közgáznak nem mindegy, hogy a középiskolákból milyen világnézetű, po-

litikai tájékozottságú és képzettségű emberek kerülnek majd az egyetem padjaiba — vagy a termelőmunkába —, ez nyilván más egyetemnek sem lehet mindegy.

Járnak persze előadni más egyetemek hallgatói is. De olyan szervezetséggel, ahogy leírtam, csak nálunk működik csoport. Magam is beszéltem orvostanhallgatóval, aki azt mondta: ha segítenék, vagy akár csak elismernék ezt a tevékenységet komoly KISZ-munkaként, boldogan megszervezne ilyen csoportot. Beszéltem bölcsészekkel, akik úgy érezték, hogy — bár jelentkeztek vitakörvezetésre —, KISZ-bizottságuk mellékesként kezelte a dolgot, nem törődik velük. Nem vádaskodni akarok, csak megmutatni: lenne jelentkező, ha megszerveznék a munkát. A KISZ Budapesti Bizottságának már tettünk ilyen javaslatot, de most ezúton is felhívjuk testvéregyeteimeinket: kapcsolódjanak be ők is!

A mintegy kétezer főnyi propagandistahiányt ter-

Domány András,
I. évf.

mésztesen még ez sem szüntethetné meg. De azt a nagyon pozitív tényezőt, amit a közös hangot könnyen megtaláló, fiatal egyetemisták jelentenek, nem lehet lebecsülni a középiskolák munkájában.

Nem akarom azt állítani, hogy az egyetemen — vagy akárhol — nincsenek meg a mozgalmi munkának a maga szépségei. De úgy érzem, mégis a középiskolai munka a legszébb, ahol nevelni még jobban lehet, ahol az ember jobban érzi a hatást, amelyet kelt. S e munka lényege: segíteni abban, hogy néhány száz vagy néhány ezer tizenéves könnyebben jusson el önmaga és a világ megismeréséhez — ez nekünk, akik nemrég hagytuk csak el a vívódó kort (ha ugyan egyáltalán kinőttünk már belőle), olyan egyszerű feladat, hogy ezt az ügyet mindenkinél, legyen bár közgázász vagy tanár, orvos vagy mérnök majd a hivatása, érdemes támogatnia!

ÜNNEPI PROGRAM

A Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójára emlékezünk március 19-én, szertán fél 11-kor. Az ünnepségen — az aulában — SZIRMAI ISTVÁN, az MSZMP PB tagja tart megemlékező beszédet, majd ünnepi műsor követi.

Az ünnepi megemlékezést több napon át tartó, széles körű program egészíti ki:

Március 17-én

TDK-konferencia kezdődik: párhuzamosan 3—3 szekció üléseit tartják meg 17-én délelőtt, illetve délután, majd 18-án és 19-én délután.

17-én délelőtt 9 órai

kezdettel Zártkörű Tudományos Tanácskozást tart a szocialista tulajdon egyes kérdéseiről az Egyetem Politikai gazdaságtan és Jogi tanszéke az ELTE Jogi Karával együtt, csak meghívottak számára. Az előadók: Szabó Kálmán — Világhy Miklós — Csendes Béla — Seres Imre — Nemes László — Sáradi Imre.

Március 18-tól 22-ig

az Egyetemi Könyvtár mutatja be tanácsköztársasági dokumentumait a II. emeleti folyosón.

Március 19-én délután 3-kor

a Tanácsköztársaság gazdaságpolitikájáról tartanak nyilvános Tudományos Tanácsulást a 214-es teremben. Az ülés elnöke Háy László, előadó Szuhay Miklós lesz.

Március 21-én 11 órakor

avatják fel a Dózsa György úton a Tanácsköztársaság-emlékművet. Az avató ünnepségen Egyetemünk is képviselteti magát, mintegy 100 résztvevővel.

A TDK-konferencia és az ünnepély idején

— a rektori utasítás értelmében — a tanítás szünetel: Hétfőn: egész nap, a IV—V. évfolyam részére. Kedden: délután 13 órától valamennyi évfolyam és minden szak számára. Szerdán: délelőtt 3/4 10 órától valamennyi évfolyam és minden szak számára.

Szívesen adták

Fehér köpenyek, lombikok, pipetták és rubinpiros vérről töltött palackok a klubban. Fehét abrosszal terített asztalok, söröspalackok, szalámis szendvicsek és vidám, csevegés a zeneklub termében. Nem, semmi különös nem történt egyetemünkkel, még csak át sem szervezték. Csupán az immár hagyománygyá váló önkéntes véradásra álltak sorba oktatók, dolgozók és diákok a folyosón és a „váróhelyiségekben”.

A 314 előzetesen jelentkezéssel kb. 300-an jöttek el. (Ilyen jó arány még sohasem volt, az előző években általában 40—50 fővel kevesebben jelentek meg.) És az eredmény: csaknem 100 liter vér — megmentett emberéletek, pótolhatatlan gyógyszerek.

(Kádár J.)

Köszöntő

„Lobogj fel Láznek ifjú serege
Villogj tekintet, világító kardunk
Künn, a mezőkön harsog a Tavasz;
Harsogó Tavasz, kisérd el harcunk!”

(Ady: Új tavaszi seregszemle)

Március 8-án, 59 éve annak, hogy a szocialista nők II. nemzetközi konferenciája Clara Zetkin javaslatára ezt a napot a világ asszonyainak nemzetközi harci ünnepévé nyilvánította. Megemlékezésül 40 ezer New York-i konfekcióvárronó győzelmes sztrájkharcára, amely az amerikai nők első nagy tömegmegmozdulása volt.

E napra — a női egyenjogúság napjára — emlékezve köszöntjük mi is, mint bárhol, szerte a világon, a lányokat, asszonyokat, édesanyákat!

PETŐFI, MÁRCIUS

Hogy ki lesz egy kor leghűbb krónikása —, az nemcsak az illető krónikás rimelő, készségétől függ, hanem a kor természetétől is. Pontosabban attól, hogy a költő milyen mértékben tud szinkronba kerülni a saját korával. Ha Petőfi Sándornak egy konzolidáltabb, eseménytelenebb történelmi periódus jut osztályrészül, vajon mi adott volna neki indulatot a Nemzeti dal, az Európa csendes és még egy sor vers megírásához? Petőfi lobogó, mindenre gyorsan reagáló temperamentuma vajon kibontakozhatott volna-e egy álmosabb időszakban? Ha negyvennyolcban a szabadság lángja nem szalad végig futótűzként Európán, akkor egy mediatóbb, csöndesebb hangvételű költő lett volna a kor leghűbb krónikása?

Talán botor dolog ilyesmin töprengeni utólag, én mégis úgy érzem, hogy Petőfi minden körülmények

között Petőfi lett volna. Más természetű időszakban legföljebb más hangvételű, de alapállásukat és igazságukat tekintve ugyanolyan örökéletű versekkel vált volna nagy költővé. Az már valóban nagy szerencseje volt, hogy akkor az európai problematika egybeesett a magyar problematikával. Ezért lett Petőfi munkássága világirodalom.

A legfontosabb tehát, amire Petőfi és a márciusi ifjak példája tanít bennünket: minden időszak és ifjúsága a saját korával keresse a szinkront. Ismerje fel, hogy a maga idejében mi a legfőbb forradalmi tett, mi a haladás szolgáltatának legcélravezetőbb módja. Manapság nem hajdani heroikus harcok romantikáját kell visszavárogatni, hanem a régi harcok lendületével megvívni az újfajta harcot: a szocialista tudatformálás, az ember szemlélet átforgatásának forradalmát.

Baranyi Ferenc

SZÉP BÚCSÚ A KUPÁTÓL

A MAFC férfi kosárlabdacsapata már régóta a sportág legelső vonalában van. És milyen kegyetlen a sors: a jobb helyezésre érdemes Közgáz már a főiskolás bajnokság II. fordulójában kifogta a műegyetemistákat. Prieszol, Kan-gyal, Csabai és a többiek valóban érvényesítették a papírfomat és győztek, a mjeinknek azonban nincs szégyenkeznivalójuk.

Az I. félidő nagy részében igen okosan, jól játszott a gárda, és vezetett is.

Az ellenfél csak az utolsó percekben jött fel, s így ez a játékrész szoros (46:41) eredménnyel zárult.

Szünet után „rövidzárlat” következett és egy rövid periódusban a MAFC szinte tetszés

szerint érte el a kosarait. A holtpont után sikerült jelentősen csökkenteni a hátrányt, s a 91:79 végeredmény nem mutat rosszul.

A meccs utáni szakértői és kevésbé szakértői vélemények összegezése: Ha Lőrincz és Hatházi játszik és jobban ment volna a centézés, ha a II. félidő elején nem „alszik” el a csapat, ha... stb., stb. akkor a MAFC-nak melege lett volna.

Azonban, véleményem szerint, ez a teljesítmény is dicséretes... Egy nappal később különben — a Bp. I. nyitányán — 20 ponttal győztek a fiúk a MALÉV ellen.

Gratulálunk, csak így tovább!
— lantai —

Zenei klub

Március 11-én a nagyszerű SZTEREOSZINHÁZ mint megnyitót után a Bartók-sorozat előadását hallhatjátok este 6 órakor.

Március 13-án a Jazz-klub tartja második összejövetelét. Március 18-án a Zenetörténeti Sorozat II. előadásán Gregorián zenét, Palestrina és kortársai műveit játsszuk, belépés díjtalan, sőt, sorozataink végén a látogatók között lemezeket sorsolunk ki.

Délutánonként (hétfő, szombat, vasárnap kivételével 2—5-ig szabad zenehallgatás van. Klubunknak elég szép lemez-tára van, de nagyon szívesen látunk saját lemezeket is. Jel-szavunk: HOZD ÉS HALL-GASD!

Diákérdekek - diákcélok

A diákmozgalmak néhány kérdése

II. rész

A nyugat-európai, illetve fejlett tőkésországok diákmozgalmával kapcsolatos kérdések közül — önkényesen — az osztályjelleg és az ideológia problémáját emelem ki.

„KETTŐS DEKLASSZALÓDÁS?”

Az egyetemi mozgalmak jelentős kérdése, hogy a társadalmi struktúrában hol helyezkednek el a diákok, körülményeik milyen osztályhelyzetet biztosítanak a hallgatónak. Az osztályhelyzet tisztázása közvetlenül elvezet a mozgalom ideológiai tartalmának vizsgálatához.

Az a nézet, miszerint a szociális származás elegendő a hovatartozás megállapításához, túl egyszerű. Kizárólagos kapcsolatot feltételez, a szülők és egyetemisták között. Nem veszi figyelembe a hallgatók egymásra hatását, amely leginkább önálló egzisztenciájukkal kapcsolatos.

Ezért realitásabb, legjobban elfogadható megközelítés az egyetemisták átmeneti helyzetét hangsúlyozza. Vagyis azt, hogy életüknek viszonylag rövid és időtartamban nagyjából előre ismert szakaszán a múlt és jövő ellentmondása, kapcsolódása döntő módon meghatározza osztályhelyzetüket. Joggal emeli ki Garaudy, hogy akkor járunk el helyesen, ha a szociális származás és helyzet, valamint leendő hivatás és társadalmi funkciók alapján fogalmazzuk meg osztályjellegüket.

Szociális származás szerint a nyugati egyetemeken tanulók döntő többsége a középrétegekhez és a társadalom anyagilag legjobban álló csoportjaihoz tartozik. Tehát burzsoáz származású. Ez az összetétel a polgári létezés, a kispolgári, polgári eszmék és ideológiák döntő túlsúlyát következteti. A sajátos egyetemista állapot azonban jelentősen motiválja ezt a képet azért, hogy segít felismerni a leendő értelmiség módosuló helyzetét.

Ebből a szempontból — országoként más-más arányban — legalább két jelentős tendencia érezhető. Egyrészt az értelmiségiek egy jelentős része anyagi helyzeténél, s társadalmi funkciójánál fogva az ún. középosztályba, az uralkodó burzsoázia közelébe kerül. A vezetés funkcióinak hangsúlyozása, a technokrata szemlélet hódítása a társadalom vezetésének az elhivatottságát is eredményezi ezen körökben. Ez a réteg mindinkább eltávolodik a dolgozó osztályoktól — bár a nagyburzsoázia körével való szembesítés is tapasztalható — a tőkés társadalom önzetlen hívévé válik.

Másrészt azonban az is megfigyelhető, hogy a termelési eszközökhöz való viszony, az értéktöbblet termelésében betöltött szerep, társadalmi helyzet stb. szerint az értelmiségiek nagy része jelentősen közelebb a munkássághoz. Felkészültsége következtében tudatosabb, mint a munkásság átlaga, s helyzetének ilyen alakulása, illetve ennek felfedezése fokozza társadalmi aktivitásukat. Az egyetemista korábban társadalmi helyzetét tekintve „előburzsoázia” volt, ma növekvő mértékben „előproletariátussá” válik. Ez a deklaszálódás kettős értelemben is érinti a mai egyetemisták nagy többségét. Egyrészt származásuk szerint saját korábbi osztályhelyzetükhöz viszonyítva deklaszálódásnak, másrészt jövőbeni funkciójuk alapján az értelmiség nagy részének munkássá válása folyamatával társadalmilag is. Ez az átmeneti, egyáltalán nem egységes, perspektíváját tekintve egymásnak ellentmondó osztályjelleg határozza meg leginkább az egyetemisták állásfoglalását. (A termelőkörök fejlődésének jelenlegi szakaszában a diákok harcának objektív osztályalapja van, és ez a harc objektív forradalmi tartalmat foglal magában.) Garaudy.)

A KAPITALIZMUS „ESTABLISHMENTJE” ELLEN

Politikai ideológiájuk — sajátos helyzetükből logikusan következnek — nem jelent kiértelmezett, összefüggő rendszert. A kapitalista társadalom kritikáinak közül nagyon sokan hatnak a diákmozgalmra. Marx, Lenin, Mao, Trockij, Marcuse, Guevara a legismertebbek.

Valamennyiük közül talán legdivatosabb Marcuse professzor. (Értékelést lásd: Bence György: Marcuse és az újbaloldali diákmozgalom. Új írás 1968. szeptember.) A tőkés társadalom kritikája nyomán a „manipuláció” mindenhatóságát juttat el. A manipulált tőkés társadalom megváltoztatását a „kivülállók” várja — közéjük sorolja a diákokat is. Innen a nagy közönségsikere. Elmélete ugyanakkor a kétségbeesés filozófiája: a forradalom szükségességét hirdeti, de egyben a lehetetlenséget is hangsúlyozza.

Dezilluzionizmusa a cselekvés céltalanságát, az egyetlen dimenzió, a represszív toleranciát, a társadalom megváltoztathatatlanosságát bizonyítja. Joggal írhatja magáról a Der Spiegel 1967. aug. 21-i számában: „A hatalmon levők elfogadják azt a tényt, hogy én oda utazhatok, ahová akarok, azt mondhatom, amit akarok, mert nagyon jól tudják, hogy semmi okuk sincs félniük a Professzortól”.

A diákmozgalom ideológiailag rendkívül bonyolult csoportosulásokat hozott létre. Különösen széles eszmei spektruma az olasz, francia, nyugatnémet mozgalom.

Felbukkantak jobboldali, fasista csoportok is — támogatva az USA vietnami háborúját. Azonban nem tudták döntő befolyást gyakorolni a megmozdulásokra. De éppúgy nem váltak meghatározóvá a kommunista ifjúsági szövetség egyetemi szervezetei sem. A forradalmi erőknél olyan többsége bontakozott ki, amely nem egyesült a kommunista pártokban.

Megpróbálom felvázolni a mozgalom legnagyobb csoportjainak ideológiai képét.

Politikai mozgalmak a kapitalizmus megdöntésére irányul — túlzott gyorsasággal is! Rudi Dutschke tanácstípusú demokráciát akar, olyan módon, hogy minimálisra csökkenjen az egyik ember uralma a másik ember felett. Az egyén „establishment”-jének megvalósítása érdekében azonban elutasítja a szocializmus eddigi formáit is. Daniel Cohn-Bendit szerint „a szovjet társadalom... egy államforma, az osztálytársadalmak jellegzetességeivel... és ezért éppen úgy szembefordulok a szovjet társadalommal, mint Franciaország kapitalista társadalmával.”

Kapitalizmus- és egyben szocializmusellenességük eléve óriási ellentmondás. Ehhez kapcsolódik — talán ebből is fakad, hogy nincs határozott „végcélja” a mozgalmaknak. „A társadalmi

(Folytatás a 3. oldalon)

KÖTELELESSÉGÜNK SEGÍTENI ŐKET!

A FIZIKAI DOLGOZÓK GYEREKEINEK TÁMOGATÁSA AZ EGYETEMI FELVÉTELHEZ

Az egyetemünkre az 1967—68. tanévre felvett hallgatók 38%-a fizikai dolgozók gyereke volt, ami társadalmi súlyuknál kisebb számarányt mutat. Egészségesnek azt nevezhetjük, ha ez az arány elérné társadalmi súlyukat.

Mi ennek az oka?

Erre például Pataki Ferenc nevelésszociológus így adja meg a választ, természetesen társadalmi szinten. (Társadalmi Szemle 1968. nov.)

„Ismeretes ugyanis, hogy az iskolai teljesítmények színvonala rendkívül intenzív összefüggést mutat a szülők iskolázottsági fokával.”

„A magas iskolázottsági családi környezet közel háromszor annyi jó tanulót eredményez — s ez az adat különösképpen elgondolkodtató — az alacsony iskolázottságú családok gyerekei köréből származó rossz tanulók száma több, mint nyolcszorososan felülmúlja az előbbi társadalmi csoportból való gyerekeket. A közepes tanulók csoportja — figyelemre méltó módon — azonos mindkét iskolázottsági szinten, ám a szélső pólusokon radikális és kizárólag a mikrokörnyezet szociológiai tényezőivel magyarázható eltérések mutatkoznak.”

Ez elsősorban az értelmiségi származású gyerekeknél jelentkezik, de milyen hátrány mutatható ki pl. egy jól kereső városi hivatalnok gyereke, és egy külföldi munkásgyerek, de különösen egy szabolcsi parasztyerek között.

„Ma már természetesen jól tudjuk, hogy a társadalmi munkamegosztásban elfoglalt kedvezőtlenebb, a művelődési esélyek realizálása szempontjából elégtelenebb anyagi és művelődési helyzet nem azért produkál kedvezőtlenebb tanulmányi teljesítményeket, és sajátos pályaválasztási orientációt, mert ebben a közegben különösen kedvezőtlenül sűrűsödnek és lokalizálódnak a gyerekek képességei, adottságai és hajlamai. A mikrokörnyezet szociológiai tényezőinek és a tanulási motivációknak a pályaválasztási törekvéseknek, a gyerekek jó-

vójához fűződő elválásoknak a szférái közé azonban meghatározott szociálpszichológiai képződmények és mechanizmusok ékelődnek, nevezetesen: életpálya — és életmód —, eszmények, a szociális értéktudat bizonyos elemei, beállítódások, igények, tradicionális szokások és normák. Ez a pszichikus közvetítőszféra minden társadalmi rétegben sajátos képet mutat, és megszabja az életmód különböző elemeinek megítélését, az emberi tevékenységek értékrendjét, az igények és elvárások színvonalát, befolyásolja a családi élet perspektívát.”

Evekkel ezelőtt ezt a hátrányt a felvételin pontszámokkal próbálták kompenzálni, de mi történt azután, ettől a diák nem tudott többet, és bizony tanulmányi eredményében ez eléggé erősen érezhető volt és érezhető ma is. Ezt 1962-ben elvetették, ugyanakkor helyébe semmilyen más eszköz nem került. Ezt szeretnénk most mi valahogy pótolni.

A munka célja munkás-paraszti származású fiatalok segítése, ösztönzése az egyetemi felvételre. Beszélgetésekkel adalékokat nyújtani, támpontot adni életpálya, életmód, eszmények, beállítottság, tradicionális szokások, normák átforgatásához, kinevelni az igényt az egyetemi felvételre, különös tekintettel a közgazdasági szakmákra.

Javaslatunk a következő:

Először is létre kell hozni egy tanácskozó testületet, operatív bizottságot. Ennek tagjai a kollégiumi diákbizottságok titkárai. Feladatuk: elbeszélgetni azokkal a hallgatókkal, akik érdekesek, és hajlandók a munka végzésére; e munka menetének elvi irányítása (azért a kollégiumi titkárok, mert a hallgatók vidékről bekerültek része végezne a munka országrészt, s ők ezeket a hallgatókat jobban ismerik, s közelebbi kapcsolatban állnak velük.)

Az operatív bizottság élén a titkár áll. Feladata a munka összefogása, irányítása, pénz-

ügyi elszámolás. Célszerűnek látszik, hogy a már működő pesti beiskolázási csoport munkája is az ő irányítása alá kerüljön, ebbe a munkába természetesen pesti illetőségű hallgatókat is be kell vonni.

A feladatot két lépcsőben célszerű megoldani:

1. Ez a félév tájékozódó jellegű: kimenni az iskolákba, elbeszélgetni a gyerekekkel, felhívni figyelmüket közgazdasági munkákra, ismertetni a felvételi lehetőségeket, segíteni felkészülni a felvételi tárgyakból. Felmérni az igényt, a helyi lehetőségeket, rendszeres foglalkozásokra helyi KISZ-vezetők tanácsát kikérve. Javasoljuk, hogy ebben a félévben próbálkozzunk az általános kar aktívával, és az így nyert tapasztalatok alapján terjesszük, vagy ne terjesszük ki egyetemi szintre.

2. Egyetemi szinten előre megbeszélte időpontokban látogatnak el hallgatóink a kijelölt iskolákba és a már megbeszélte, lelevezett anyagot beszéljük meg. (Célszerűnek látszik, hogy a vidéki hallgatók volt középiskolájukba menjenek vissza, ahol ismerik az iskola hagyományait, légkörét, tanárait, így munkájukat nagyobb hatékonysággal végezhetik.)

Az akció alapelvei:

1. Csak képzett, általános és közgazdasági ismeretekkel jól ellátott hallgatók vehetnek részt benne.

2. Az útiköltség felét vidékieknek az egyetemi KISZ-bizottság megtéríti, 50%-os menetjegykedvezmény esetén tehát a hazalátogatás ingyenesen valóik.

3. Az egyes iskolákból a KISZ-bizottság biztosítja, hogy a munkás-paraszti származású gyerekek feltétlenül vegyenek részt rajta.

4. Ebben a félévben csak a közgazdaságtudományokról lehet és érdemes beszélni, de a következő években (elsősorban a matematikai) felvételi vizsgára való előkészítésre általános politikai és közgazdasági érdeklődés felkeltésére, fejlesztésére is sort kell keríteni. A technikai tanulók figyelmét fel kell hívni a gimnáziumi matematikaanyag elsajátítására.

Ahhoz, hogy ez eredményes legyen, viszonylag rendszeres (félévenként 5-6 alkalom) kijárási szükséges.

5. Minden részvevő hallgatónk köteles év végén írásban, közeben szóban referálni a munka menetéről, nehézségeiről, hatékonyságáról.

6. Bizottság titkárát az egyetemi KISZ VB kinevezi. KISZ általános kari vezetőség

Március ünnepléséről

„Rendhagyó” beszélgetés Dr. Kiss Arthur tanszékvezető egy. tanárral

Ha előjön az ünnepek ideje, fel lehet idézni 1848. március 15-ének forrongó eseményeit, elmondhatjuk újra azt, mi történt 1919. március 21-én. Sokszor, sokan megtették már ezt, az évente ismétlődő emlékeztetések megkoptatták az ünnepek fényét. Másféleképpen kellene ünnepeinket, hogy a felpirosuló dátumok többet adjanak a hétköznapiak taposalmánál.

A történelmi szimbólumok, a múltba nézés gyakran csupán felszínes, feleletlen analógiákat ad, ezért is alakult ki a berzenkedés minden vissza tekintéssel szemben. Pedig éppen ezek a napok adhatnának alkalmat arra, hogy személyes kapcsolatba kerüljünk történelmünkkel.

Az embert és szándékait nemcsak az örökös anyagi eszközök, hanem a hagyományok is determinálják. A múltat nem lehet csupán a holt anyagokra leegyszerűsíteni. Az a nagyszerű emberi képesség, amellyel a lefutott történelmi órákhoz újra és újra vissza tudunk nyúlni — mindig újat fedezve fel — több ennél, másfajta meghatározottságot is jelenít. Így nyerünk a jelenre is általánosító és szinte évenként is változó következtetéseket.

Minden ünnepélynek valamilyen irányba kellene terelnie a gondolatokat. A korábban felfedetlen eseményeket, jelenségeket az új magasztalás lehetne és kellene feltárni. Ha ez nem következik be, magunknak kellene megtenni, valahogy úgy, ahogy a hívó reggeli ájtatosságánál Istennel terem bűnsőséges kapcsolatot. Az ünnepélynek az ünneppé vált eseményhez, annak mai tanulságaihoz kellene új szintről, új oldalról közelítenie. Lenin forradalmi megemlékezéseiben soha nem zúdított frázistömeget az ünneplőkre, évről évre tudott újat mondani.

Egyetemünkön a megemlékezés jórészt fiatalokhoz szól. 1848 és 1919 ifjúságának kiemelkedő szerep jutott. Ez azonban nem rendhagyó esemény: ha a történelem szeke-rét a kátyúból kellett kidöc-centeni, minden korban rendszert rájuk lehetett számítani. Az ifjúság mindig élen-

KEKESI KATALIN

Ünnepi TDK-ülésszak egyetemünkön

A Tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója alkalmából 1969. március 17—19-én ünnepi ülésszakot rendez a TDK vezetősége. Dr. Vértés Gábor tanácsadó, TDK-titkár és Móczár József V. évf. tervmatematika szakos hallgató tájékoztatása szerint az egyes napokon 3—3 szekció ülészik majd párhuzamosan.

A mintegy 60 beérkezett dolgozattól 35—40-et vitatnak majd meg a szekciók. (A programot részletesen az alábbiakban közöljük — a Szerk.)

Az egyetem vezetősége — a korábbi évekhez hasonlóan — idén is hozzá kíván járulni az ülésszak sikeréhez. Többek közt azzal, hogy 17-e hétfő, a IV—V. évek számára teljes szünnap, 18-án és 19-én pedig délután 1 óráról valamennyi órarendi foglalkozás elmaradását engedélyezte.

Az ülésszak 19-én este, fogadással zárul, melyet a tudományos rektorhelyettes ad a győztesek tiszteletére.

A dolgozatok beadási határideje február 10. volt — mondotta dr. Vértés Gábor. Ezt az időpontot azonban a vizsgaidőszak miatt rugalmasan kellett kezelni, így még a legutóbbi napokban is fogadtunk el dolgozatokat. Szekcióüléseket viszont csak azokból a kutatási területekből tartunk, ahol kellő számú és színvonalú munka érkezett. A dolgozatok egy részével egyébként egyetemünk részt vesz a marxista diákkörök I. országos konferenciáján, melyet a Művelődésügyi Minisztérium, a KISZ KB és a KISZ Hajdu-Bihar megyei bizottsága rendez a Tanácsköztársaság évfordulója tiszteletére, Debrecenben.

A mi ülésszakunk egyik érdekessége, és egyben újdonsága az idegen nyelvű szekció — teszi hozzá Móczár József. Ezzel egyrészt külföldi hallgatóinkat szeretnénk bekapcsolni a TDK-munkába, másrészt a nyelvekkel intenzíven foglalkozó magyarok számára kívánunk fórumot biztosítani. A TDK vezetősége mindenkit örömmel vár a szekciók ülésein.

—kürtán—

Keselyük - Egyetemek - és egyebek Indiában

A fák feketéltettek a keselyűktől a repülőtérről a városba menet, s az út mentén foszladozó vagy már lerágott hullák... — idézi Delhibe érkezésének nyomásztó emlékeit. — Kérdeztem, hogy ez miért van? Kísérőim, készségesen magyarázta el, hogy a hindu vallás szerint (az ország lakosságának 85%-a hindu vallású) a halottakat nem szabad eltemetni, hanem el kell égetni. Na és? — fordultam felé még mindig értetlenül. — Egy halott elégetéséhez szükséges fa ára egy napszámot egy évi keresete — válaszolta kísérőim. — És nálunk bizony kevés a tehető ember. Így a családtagok kiteszik a fal mellé halottaikat, s a keselyűk 2-3 óra alatt felfalják. — És mi lesz a keselyűkkel? — faggattam tovább. — A keselyűk egymást nem eszik meg, de erre itt vannak a sakálók... — És a sakálók? — kérdeztem egyre nagyobb ámulattal. — Azokat pedig felfalják a keselyűk...

E háborzongató élménnyel vette kezdetét Dr. Ay János, a statisztikai tanszék adjunktusának kéthónapos indiai tanulmányútja, amely a kormányközi megállapodásban rögzített indiai-magyar kulturális csereegyezmény alapján került sorra a múlt év végén.

Repülőgéppel érkezett Delhibe, majd a két hónap alatt több mint 11000 km-t utazott Indiában a Delhi, Calcutta, Madras, Bangalóre, Mysore, Bombay, Poona, Delhi útvonalon. Ezekben a városokban kilenc egyetemet látogatott meg és 11 előadást tartott az indiai egyetemi oktatás hivatalos nyelvén, angolul.

DIPLOMA-FOKOZATOK

— Milyen tapasztalatokat szerzett, mint oktató?

— Az indiai oktatás sokban eltér a miénktől. Ott 5 éves korban kezdik a gyerekek az iskolát. Az egyetemre 11 évi tanulás után lehet menni. Az indiai felsőfokú oktatási rendszert pedig — a nyugat-európai országokban is uralkodó — angolszász szisztéma szerint szervezték meg. Három fokozatú diploma létezik. Az első fokozat az ún. kis diploma. Ezt három év után lehet megszerezni és a mi felsőfokú technikum, vagy főiskolai végzettségünknek felel meg. A második fokozatú diplomát — egyetemektől függően — további 2-3 év alatt lehet elérni, de ez bizonyos tanulmányi átlaghoz is kötött. Az első három év után ugyanis csak azok a hallgatók tanulhatnak tovább az egyetemen az újabb fokozatú diplomáért, akik egy bizonyos súlyozott pontrendszer alapján számított, de körülbelül a mi 3,5-es tanulmányi szintünknek megfelelő átlagot túlszárnyalják. A második fokozatú diploma a mi egyetemi diplománkkal mondható egyenértékűnek. A harmadik fokozatú, vagyis doktori diploma megszerzése szintén magas tanulmányi átlaghoz kötött, újabb két évi egyetemi tanulást jelent. Államvizsga nincs. Mindhárom diplomáért dolgozatot kell írni a hallgatóknak, amelyet egy tudományos szakbizottság előtt kell megvédeni.

— Milyen a szakdolgozatok színvonala?

— Tanulmányoztam az ottani szakdolgozatokat. Tapasztalataim szerint az első fokozatú diplomáért írt dolgozatok színvonala természetesen nem éri el a mi államvizsga dolgozatainkét, de — mint említettem — ők nem is ismerik el ezt a fokozatot a mi értelmezésünk szerinti diplomának. A második fokozatú frásos anyagai viszont esetenként túlszárnyalják a mi doktori disszertációk szintjét. A harmadik, vagyis a doktori diploma megszerzéséért írt dolgozatok jelentős része megközelíti, sőt nem egy esetben el is éri a mi kandidátusi disszertációink színvonalát.

A BOMBAYI EGYETEMEN 30 000 HALLGATÓ

— Más érdekességek?

— Az Egyetem és a Kar fogalma egészen más Indiában. Náluk egy város egy egyeteme annyit jelent, mintha nálunk Budapest összes egyeteme egyetlen intézmény volna. A Bombay-i egyetemnek például 30 000 hallgatója van. Az egyetemi karok — amelyek a város különböző pontjain helyezkednek el — jelentik azt, amit nálunk a Műszaki, Orvosi, vagy Közgazdaságtudományi Egyetem jelent.

— Hogyan tudják átfogni e hatalmas apparátust?

— Hallatlan gépesítéssel. A különböző külföldi segélyekből és a hazai monopóliumok támogatásából az egyetemek felszereltsége nagyon jó. Az adminisztráció teljesen gépesítve van. A hallgatóknak nincs indexe. Egész egyetemi pályafutásuk irnykkártyára van vezetve. Az irások dolgozatokat sem nével, csak saját kódszámukkal adják be. Így az elbírálás titkos, s ezért kevésbé lehet szubjektív.

SZABAD VIZSGAKÖTELEZTTSÉGEK

— A vizsgák?

— Indiában sokkal nagyobb a hallgatók tárgyválasztási lehetősége, és a vizsgakötelezettségek is lazábbak. Az elsőéves közgazdasz hallgatóknak például csak két kötelező tárgyat van: a közgazdaságtan és a matematika. Összesen nyolc tárgyat kell felvenni, de a többi hatot szabadon választhatják meg. A vizsgakötelezettségek átvihetők egyik félévről a másikra, s csak az kikötött: a diszertáció elkészítéséig minden vizsgát sikeresen le kell tenni. Általában az írásbeli vizsgák dominálnak. Az első fokozatú diploma megszerzéséért például csak írásbeli vizsgát kell tenniük a hallgatóknak. A vizsgák és a szaktanszék is lényegesen komplexebbek, mint nálunk.

— És a felkészülés?

— A mi fogalmainknak megfelelő jegyzet náluk

nincs. Könyvekből tanulnak. A vizsgakérdéseket, példákat viszont kidolgozva, előre kiadják, azok megtanulásával egy gyenge átlagszint biztonságosan elérhető. A jobb eredményekért van a „kötelező irodalom”, a könyvek.

— Milyen előadásokat tartott Indiában?

— Négy kész — szakterületem, az agrárstatisztikának megfelelő — előadást vittem magammal, de vendéglátóim kívánságára rögtönzött előadásokat is kellett tartanom az általuk megnevezett témákból. Különösen sokat érdeklődtek a mezőgazdasági termelőszyvetkezeteinkről, munkaegység-rendszerünkéről, és más közgazdasági egységekről, kategóriákról.

390 MILLIÓ ANALFABÉTA

— Milyen az életszínvonal Indiában?

— Erre néhány illusztrációval felelhetnék. A lakosság legnagyobb része mezőgazdasági napzsámot. Ezek naponta 2-3 rupiát keresnek (1 rupia 4,- Ft-nak felel meg). Az egy főre jutó nemzeti jövedelem 400 rupiára tehető. 520 millió lakosa van Indiának, s a lakosság 75

százaléka analfabéta. Csak Calcuttában 2 millió munkanélküli van és 5 millió ember él az utcán. De a szó szoros értelmében. Ott esznek, isznak, alszanak... Ezek ruházatkódása: derekuk köré csavarva egy rongy...

„OLVASHATATLAN” REKLÁM

— És van remény e nyomor megszüntetésére?

— A közeljövőben semmi esetre sem. Éves szaporulatuk körülbelül 21 millió, s a hatalmas tömegeket képtelenek megfelelően ellátni. Úton-útfélen, újságokban reklámozzák a különböző születésszabályozó szereket, de mint mondtam, a 75 százalékos analfabéta... Hihetetlen, hogy a XX. században ilyen körülmények között is élhetnek emberek százmilliói. Persze van Indiában fény, gazdagság is. Imitt-amott már betört a nyugati világ csillogása. Am ez csak nagyon keveseknek jut, s csak módjával. Hogy mennyire így van, annak bizonyosságául hadd idézzek egy heti indiai tartózkodásom után hazairt levelemből: „...itt én még gazdag sem szeretnék lenni!...”

PONGRÁCZ GYÖRGY

Egyetemi előkészítősek egy ezrede

Több mint ezer embert

kellett a különböző csoportokba beosztani az idén. Azokat, akik az egyetemi előkészítőre jelentkeztek. Az előkészítő „órarendje”: heti 2 óra matematika és 2 óra politikai gazdaságtan vagy történelem oktatás. A különböző csoportok közötti eltérés csak az órák mennyiségében mutatkozik, a szerint, hogy az idén érettségizőknek vagy pedig a korábban végzetek számára tartják.

A nehézségekről Nyusztai Lászlóné a következőket mondotta:

— A legváratlanabb az, hogy a lemaradások száma igen nagy a beindulástól eltelt néhány hét alatt. Tudtuk, hogy nagyon sok elhatározás csak pillanatnyi fellángolásból született, de nem számítottunk ilyen nagyarányú lemorzsolódásra (40 százalék). A korábbi évek csoportbeosztásán az idén megpróbáltunk úgy változtatni, hogy lehetőség szerint azonos minisztériumhoz vagy fohatóságához tartozók kerüljenek egy csoportba. Úgy látszik ez az intézkedés még mindig nem bizonyult megfelelőnek.

Politikai gazdaságtanból tanítási nehézséget az jelent, hogy sokan a korábbi berögződés miatt — nehezen szabadulnak meg az átértékelt, megváltozott kategóriáktól.

Kísérletképpen bevezettük a koncentrált oktatást matematikából. Az első négy héten csak matematikával foglalkoztak s — a vélemények szerint — helyes kezdeményezés volt, hisz a különböző szintről indulókat sikerült viszonylag azonos színvonalra hozni. Ez a négy hét ter-

mészetesen még nem szüntette meg a gimnázium és a technikum közötti különbséget.

Feltétlen hasznosnak tartom az előkészítőt azért is, hogy átmenetet képez a gimnázium és az egyetem között és a logikai készség csiszolásával bizonyos többletet ad a felvételiző számára.

Az idén érettségizők részére

a SZOT szervezésében tartanak előkészítőket az egyetemünkre készülő tanulóknak. Ez az előkészítő már nagyon régi kívánság volt a technikum hallgatóknak. Gáspár Lászlóval, a matematika tanszék adjunktusával beszélgettem az előkészítő tapasztalatairól.

— Összesen 60 órát fordítunk matematika és ugyanannyit politikai gazdaságtan vagy történelem oktatására. (Ez az óraszám tanárok és diákok véleménye szerint is kevés.) Különösen a technikumot végzetek számára tartom fontosnak a matematika tárgyból az előkészítőt, akik számára alig tanítanak analitikus geometriát, függvénytant. Ez pedig a sikeres felvételi vizsgához feltétlenül szükséges.

Az anyag elsajátítását folyamatosan kisebb röpdolgozatok segítségével ellenőrizzük.

E módszer bevált, hiszen tavaly is, az előkészítő egyharmad része felelt meg a felvételi vizsgán és jutott be az egyetemre.

A felvételi rendszer változásával a származásra senki sem kap pontot, a felvételi vizsgán csak a tudás számít.

Mi az előkészítővel a munkás-paraszt szülők gyermekeinek kívánunk segíteni.

Az előkészítő tanfolyamok évek óta bizonyították létjogosultságukat. Szép eredményeket érnek el. Azonban még mindig nincs megoldva a vidéki előkészítő tanfolyamok problémája. Van rá ugyan rendelet, hogy előkészítőket kell szervezni minden városban, de ezek nagy részben még mindig nem valósultak meg. Ahol működnek is ilyen előkészítők, ott csak a tankönyv egyszerű ismétléséről van szó. Az egyetemmel jó formán semmi kapcsolatunk nincs! Az egyetem sem küldhet ki oktatókat, anyagi fedezet hiányában. Nem ártana azonban figyelembe venni, hogy Budapest és környékén az országnak csak egyegyed része él, és így azok számára is biztosítani kellene az oktatást, akik „kiesnek” ebből a területből.

Faragó András

Diákérdekek - diákcélok

(Folytatás a 2. oldalról)

dalom megdöntése”, De aztán?... Chon-Bendit pl. utópisztikusán ifjúsági városokról álmodozik, ahol diákok, ipari tanulók, ifjúmunkások laknának együtt olcsó pénzért.

A politikai harcra vonatkozó elképzeléseik még ellentmondásosabbak. Egyrészt a rendszer megdöntését akarták, de nem szervezett akciókkal. A programnak másodlagos szerepet tulajdonít pl. Chon Bendit —, előnyben részesíti a kérdés megfogalmazását: „és most?” „Nagyon fontos, hogy lehetőleg sok diák feltegye a kérdést: Es most?” Csak ezután lehet majd programokra és struktúrára gondolni. A spontaneitás abszolutizálása, a szervezett irányító kioktatását tartalmazza ez a vélemény.

Rudi Dutschke véleménye eltér ettől. Mao követőikhez közeledve — akik diákcélsapattól létrehozását akarják azzal a céllal, hogy a diákság élcsapata az egész társadalmi forradalmi élcsapata legyen — ő azt vallja, hogy „munkástömegek új forradalmi mozgalma kialakulása csakis a már „politizált” csoportok felforgató akcióinak fejlesztése és kiterjesztése révén lehetséges. A „politizált” csoportok a kapitalizmus leggyengébb, láncszemei annak utolsó szakaszában —, ma ezek az egyetemek és iskolák.”

A politikai szervezetek vezető szerepét — a manipulációtól való félelmükben — elvetik. Ezzel lebecsülik a munkásmozgalom forradalmi jelentőségét is. Mégis — újabb ellentmondás — harcukban sokhelyütt összekapcsolódnak a munkássággal, igyekeznek a diákcélkitűzéseket elfogadtatni a proletariáttal.

Ezen csoportok legfőbb jellemzője tehát az albaloldali anarchizmus. A hatalom elvetésében, mindenféle osztályuralom tagadásában, politikai vezetőerő szükségességének elvitatásában, a munkásosztály teljes integrálódásának hangoztatásában nyilvánul ez meg. Így — bár antikapitalista, antiimperialista, tekintélyuralom-ellenes demokratikus mozgalomról van szó — az ideológiai korlátok a politikai lehetőségeket is erőteljesen leszűkítik. Ilyen értelemben keresik a kapcsolatot a kommunista pártok is. „Támogatjuk a diákifjúság tömegeit, mert tudjuk, hogy olyan ifjúságról van szó, amely el akarja kötelezni magát, olyan ifjúságról, amely őszinte, demokratikus potenciálról tesz tanúbizonyosságot.” (Waldeck Rochet.)

MÁS KÖRÜLMÉNYEK, MÁS CÉLOK

A szocialista országokban lezajlott diákesemények konkrét okainak feltárását az érintett pártok már elvégezték. A különbségeket is megállapíthatjuk: a jogosulán követelések között helyes oktatáspolitikai, társadalmi célkitűzések fogalmazódtak meg, többet a szocializmus igénylése mellett kívántak megoldani. A lengyel mozgalomban jóval több volt az „igazi, tiszta szocializmus”, politikailag teljesen zavaros követeléséből, mint a konstruktív társadalmi előrehaladás programjából.

A Gyilaszt követő szovjet és szocializmusellenes diákok Jugoszláviában is jelezték, hogy korántsem ellentmondás nélküli mozgalomról van szó.

A szocialista országokban tapasztalt események bizonyították: a kapitalista politika minden eszközt megragad a szocializmus gyengítésére. Disszidált, reakciós lengyel professzorok nyilatkoztak azonnal a diákság érdekében, igyekeztek hathatósan szembeszállni a párttal, a munkásosztállyal.

A lengyel események, főleg a katolikus egyház „hálaadó és segélykérő imája” jelzi a szocialista országokban különféle formában még meglévő belső reakció „lappangó kórokozót” is.

Tanulságos azonban az is —, s erről szólnék valamivel részletesebben —, hogy a zavargásokat előidézték — előidézték — a szocializmus építésében hazai és nemzetközi síkon jelentkező ellentmondások.

Különösen sokat ártott ebből a szempontból a kínai nagy proletár kulturális forradalom. Az eszmei bizonytalanság fokozása mellett jelentősége a diákság történelmi szerepének túlhangsúlyozásában jelentkezett. Ez volt az oka annak, hogy nagyon sok egyetemista került szembe a munkássággal, a szocializmus letéteményesének érezte magát.

A nemzetközi munkásmozgalomban zajló vita, a szocialista országok egymás közti ellentmondásai felerősödtek akkor, ha belsőleg is több hiba, következetlenség, illetve születő ellentmondás tapasztalható.

Ilyen kérdéskomplexum a gazdasági irányításnak, az új gazdasági reformnak a problémája. Az alapvetően helyes célkitűzés és a fékezők nélküli végrehajtás Csehszlovákiában és Jugoszláviában jelentős ellentmondásokat szült.

A reform bevezetésével, a nemzeti jövedelem megtermelésében közvetlenül részt nem vevők — így a diákság — helyzete kedvezőtlenül alakult. Jugoszláviában pl. a rendkívül éles konkurrenciaharc miatt az üzemek nem a fiatal szakemberek iránt érdeklődnek, versenyképességüket a kipróbált, gyakorlati kérdésekkel igyekeznek fenntartani. A társadalmi beilleszkedés így egyre nehezebb, s ezáltal az egyetemektől jelentős csoportja került szembe a reform gondolatával. Jogos igényüket a jugoszláv vezetők is elismerték.

Előterbe került az értelmiség és kultúrpolitika néhány ellentmondása is. A lengyel egyetemi oktatók eszmei-politikai vonatkozása különösen szembetűnően ellentmondásos. A Versói Tudományegyetemen az oktatók egy része nyíltan opposzióban állt a rendszerrel, a diákság csoportját revizionista, kispolgári szellemben orientálták. Felütötte a fejét a cionizmus is. Velük szemben viszont gyakran a szepták, dogmatikus tanárok ugyancsak gyengítették a marxizmus pozícióját. S mindez azért mehetett így, mert az 1958-as lengyel egyetemi törvény teljes autonómiát biztosít az egyetemeknek, s a totális önkormányzat a felsőbb szervek csaknem minden beleszólási lehetőségét kizárta.

Ilyen nevelői ráhatások nyomán érthetően ellentmondásos a diákság politikai állásfoglalása is. Súlyos ellentmondásként jelentkezett az oktatáspolitikában a marxizmus oktatásával kapcsolatos huzavona is — Lengyelországban egy időben nem oktatták, s az autonómia következtében 1960 óta is csak lassan nyer polgárjogot az oktatása. Ha nem is teljesen azért, de érthetően emiatt is növekedett a polgári ideológiák befolyása, a cionizmus, a vallásosság szerepe.

Az említett kérdések felvetése igazolja, hogy a szocializmus építésének következetlenségei — mind a bal-, mind a jobb- oldali elleni harc gyengesége erősítetik a társadalomellenes nézeteket. Ezt a cseh és szlovák diákság politikai követelése is állásfoglalásainak nagy része is igazolja. A diákság mozgalmainak befejezése Lengyelországban és Jugoszláviában, követeléseik teljesítése, vagy éppen visszautasítása viszont a párt és a munkásosztály rugalmas politikáját bizonyították —, s jelezték, hogy a szocializmus talaján keletkező ellentmondásokat csak azonos alapról lehet megoldani.

(Vége)

50 éve történt

Március 9: A KMP megtartja a letartóztatások utáni első nyilvános gyűlését. A szegedi dolgozók tüntetnek a Csillag börtön előtt, követelve a kommunisták szabadonbocsátását.

Március 16: Megjelenik a KMP röplapja, mely március 23-ra tömeggyűlésre szólít fel.

Március 18: Kétezer diák tüntet a Várban; Berinkei Dénes miniszterelnök fogadja küldötteiket. A nyíregyházi helyőrség katonái fellázadnak, elzavarják ellenforradalmár tisztjeiket.

A csepeli munkások nagygyűlést tartanak a Párizsi Kommun 48. évfordulóján.

Március 19: Munkanélküliek ezrei tüntetnek a Népjóléti Minisztérium előtt.

Március 20: Vyx alezredes, az antant budapesti missziójának vezetője, újabb területi követeléseket tartalmazó jegyzéket nyújt át a kormánynak. A Szociáldemokrata Párt rendkívüli tanácskozásán a Vyx-jegyzék nyomán kialakult helyzetet tárgyalja.

Valóban bonyolult film, a „Fényes szelek”? Ezért még arra a kérdésre sem könnyű egyértelmű választ adni, amit a minap hallgatóim nekem szegtek: „tetszett-e a film? Ozinté véleményem kérik.”

Nos, tetszett is, meg nem is. TETSZETT, hogy a film alkotói bátran filmlere vitték az elmúlt negyedszázad első évi forradalmi mozgalmaiban jelentkező baloldali tülszokat. Azt mutatják meg, hogy, ha a legújszerűbb forradalmi szándék kispolgári anarchizmussal, türelmetlenséggel és avantgardizmussal párosul, öntudatlanul, súlyos károkat okozva a létrehozott törekvések malmára hajthatja a vizet. Eltaszítja a mozgalomtól a még konzervatív gondolkodású, és ingadozó tömegeket és a hamis: aki nincs velünk, az ellenünk.

Egy volt NÉKOSZ-ista reflexiói

nünk elv alapján súlyos bonyodalmakba sodorhatja a forradalmi mozgalom. Meggyőződésem szerint ez a film igazi mondanivalója, alapkonceptiója és nem több. Következésképpen, nem a felzárkózás utáni esztendő teljes tükröképe. Tükrökép, de csak a baloldalság, a forradalom gyermekbetegsége boncolgatásának nézőpontjából. A film, ha nem is a leghívebb tükröt tartja elénk, de mindenképpen kritikusan veszi ceiba a forradalmi mozgalomban jelentkező baloldali kalandor tendenciákat. A film által teremtett

sztuációk, még a túlkarikírozottak, a szabadjára engedettek is, alapjában igazak, még akkor is, ha keserű és esetenként felborzoló érzéseket keltenek. NEM TETSZETT — ezúttal az érdekelteket NÉKOSZ-ista, a kortárs szől helyem —, hogy mindezt a NÉKOSZ példáján, a „Fényes szelek” időszerűsége közt, abból kiindulva, a NÉKOSZ-isták mondattalja el. Ez, szerintem, még akkor sem fogadható el, ha a film nem konkrétan a NÉKOSZ-mozgalomról szól. Miért ez a fenntartásom, ellentétben? A NÉKOSZ nem alkalmas arra, hogy a bal-

oldalság általánosítható próbája, az absztrakció kiindulópontja legyen. Még akkor sem alkalmas az általánosításra, ha el is követi hasonló hibákat. Nem tudom megérteni, hogy a film alkotóinak, akik maguk is NÉKOSZ-isták voltak, miért kellett ehhez az igazságos és purifikációs igényű mondanivalóhoz azt a mozgalmat felhasználni, amely szándékaiban mindig szemben állt a hatalom tülszásaival, amelyet az éppen ezért igazságtalanul el is ítélt. Nem tudom megérteni, hogy miért éppen a Rákosiék által bíralt, megrágalmazott, majd feloszlatott diákmozgalmat kellett egy olyan film keretében választani, amely maga is a filmbeli tülszok áldozata lett. Ez a film legnagyobb ellent-

mondása. Ez okozza számomra a legsúlyosabb problémát: az alapvetés és a mondanivaló konfliktusát, ami végül is csorbítja az egész film hitelességét. Valami egészen más alapállást, atmoszférát kellett volna, véleményem szerint, a film számára választani, hogy az — mind formail, mind tartalmi szempontból egyaránt hiteles legyen. Ha igaz az a filmbeli megállapítás, hogy a megválasztott eszközök visszahatnak alkalmazóikra is, úgy ez a film alkotóira is érvényes. Jancsó és Hernádi olyan eszközül használják fel a NÉKOSZ-t, amely ha a film szándékát és politikai mondanivalóját nem is teszi kérdésessé, de a néző szemében jelentősen devalválja meggyőzőerejét. Ezért szerintem a „Fényes szelek” nem tartozik Jancsó Miklós kiemelkedő alkotásai közé.

Dr. Bernát Tivadar

Egyetemi és főiskolai bajnokság 1969

Március 1-én, került sor a három héttel előrehozott selejtező mérkőzésre, nem kis izgalom megelőzésével. A csapat az alábbi összeállításban játszott: Pálos A., Nagy L., Sándor L., P. St. Dandé, Eri F., Muradin P. Csere: Horváth R.

Az idei főiskolai bajnokság sorsolása a tavalyinál kedvezőbbnek mondható a KSC számára, a csapatnak pillanatnyilag rendelkezésére álló játékosállománya viszont megcsappant két erősséggel: Koncz János — első ütőnk — március végén tanulmányúton Londonban van, Somogyi Ferenc pedig „visszavonult”. Ennyivel nagyobb értékűnek kell tartani a legjobb nyolc közé bejutást.

Meglehetősen idényeleji formát mutatott csapatunk. A 3. játszmában például 5:0, 9:0, 11:0 volt már a Szolnok javára, s innen nyert a csapat dicséretesen fegyelmezetten végrehajtott akciókkal öröve fel az ellenfél — és az edző — idejét. Mi sem jellemzőbb erre a szettre, mint hogy még egyszer volt mérkőzés labdánk, míg végre megnyertük a játszmát és ezzel a mérkőzést is.

Jók: Pálos Attila (a mezőny legjobbjá), Nagy László, és a 3. játszma első felében mutatott gyengébb percei ellenére: Muradin Péter.

Csapatunk legközelebbi nagy állomása a legjobb négy közé jutásért való küzdelem — március 16-án lesz, ismét idegenben, a Veszprém elleni találkozó.

V. G.

Kettős feladat

Uj edző, dr. Váradi Géza vezetésével kezdődtek az edzések a férfi röplabdásoknál. A szakosztály tagjai előtt kettős feladat áll: először is a főiskolai bajnokság négyes döntőjébe kell bekerülni; majd az NB I-be jutás a fő cél.

Az idény kezdete nem volt zökkenőmentes. Először is egy ifjúsági csapatot kellett szervezni, mert tavaly — ennek hiánya miatt — két pontot levontak a csapatától. Ezt a luxust ebben az évben nem engedhetik meg maguknak. Már ma az ifjúságiak között három versenyző van, olyan, akik a felnőttek között is megállják helyüket. A legnagyobb rivális: a VTSK, az ELŐRE, valamint a gödöllői egyetem csapat. Az utóbbival még a főiskolai bajnokságon is megmérkőznek.

A jelenlegi intenzív munka mellett tehát nem elérhetetlen ábránd a NB I-be való feljutásról beszélni, hiszen tehetséges, jó képességű, harcos gárdáról van szó.

(Tórró)

Volt NÉKOSZ-isták a klubban

Kedden este a klubban NÉKOSZ-vitára gyűltünk össze. Dr. Gyenes Antal, a NÉKOSZ volt elnöke bevezetőjében ismertette a népi kollégiumok kialakulását, és három éves történetét. Szólt a NÉKOSZ elődjéről, a kollégiumok társadalmi-politikai szerepéről, megalakulásuk körülményeiről.

Meleg bevezető szavak, melyekkel dr. Kollarik Amália az estét megnyitotta, jellemezte egyetemünk volt NÉKOSZ-ista tanárainak hozzászólását is. A kép, amely hallgatóinkban kialakulhatott, bizonyos mértékig illuzórikus. A kérdésekben azonban érezhető volt az a törekvés is, hogy a jónévű „előd” tapasztalatait valami módon a mai ifjúsági szervezetben is hasznosíthassa.

A vita nem volt alkalmas arra, hogy a népi kollégiumokról átfogó értékelést adjon, ez azonban egy klubprogramnak nem is lehet feladata.

—kk—

FÉNYES CSALÓDÁSOK

— Az önismeret próbája

A szimbólumok igen bonyolult és finom rendszere, amit a film pártolói és ellenzői is egyre gazdagabban tárnak fel érvüket és ellenérvüket Jancsó Miklós és Hernádi Gyula szándékait feszegetve — úgy érzem még csak az első lépés a mű értékeléséhez.

Vannak, akik a diákmozgalomnak szánt intő jelként értelmezik. Mások azonban (így magam is) a nézőtöredék átengedik magukat annak az ösztönös, de intenzív sugallatnak, hogy a film a szocialista történelmünk 21 éve alatt felhalmozott tapasztalatokat, kérdésvetéseinket vetíti elénk. Nem „ürügyként” — „második nyelvként” — nyúl a NÉKOSZ-hoz, hiszen mindvégig részesei vagyunk egy ragyogóan mozgalmas, változó és változtató, a történelmet a maga nyelvén lefordító NÉKOSZ ifjúság történetének. A

film alkotói azonban hajthatatlanul kiállnak tételében egyszerű igazságuk mellett: a mozgalom négy évnél jelenében kirajzolódik a jövő társadalmi-politikai térképének körvonala. Felvázolódik a választás lehetősége, a megvalósult megoldások, és kiérlelődtek az eszmék képviselői.

A hangvételében és történéseiben ugyan néhol megbicsakló, de alapvetően hűséges emléklépek érzékelnek, értelmén, és végítéletén. Az alkotók szeretete és gyakran fájdalmas következtetése a bizonyítéka a hűségnek NÉKOSZ-beli és 60-as évekből önmagukhoz egyaránt.

Ugyanerre a hűségre kötelezik egy ragyogóan mozgalmas, változó és változtató, a történelmet a maga nyelvén lefordító NÉKOSZ ifjúság történetének. A

értelmünkön újra átpergessük az elmúlt éveket, végül pedig ki-mondjuk mához méltó ítéleteinket. Újra helyére kell tennünk az egyszer már helyen levőnek vélt eseményeket.

A néző, s egyben a mi vitánk is lassan eljutnak szükséges végkiességükhez: a NÉKOSZ és benne a magyar újkor egyes szakaszainak más-más szemszögű értékeléséhez. Önmagunkkal kell szembenéznünk, hajdanvolt érzelmeink, lelkesedés és azonosulás értékét kell hűsz év távlatából a most birtokolt tudás, lerakódott ítéletek fényében újra elővárosolni. Csak a mából nézhető ez a film. Aki nem tudta, vagy nem akarta az önvizsgálatban a „most”-ig eljuttatni, nem vállalják és nem is vállalhatják ezt a filmet, hiszen ez „fényes csalódások” dokumentuma.

Kékési Katalin

Pozitív és negatív vonások

Nehezebb helyzetben vagyok, mint a vitáiditő írója. Nekem nemcsak egy általa zavarosnak mondott filmről kell most már véleményem mondanom, hanem egy ténylegesen zavaros és alapvető félreértéseken alapuló cikkről is. A film egyáltalán nem zavaros, hanem fokozott sűrűsítések tartalmaz és ezért van aki számára érthetetlen.

Mindenek előtt elmondom, hogy őszintén sajnálom azokat, akik az egyetemi vités előtt meghallgatták az előadást a NÉKOSZ-ról. Ezek után joggal várhatták el, hogy a bemutatásra kerülő film valóban erről szól majd.

Erről azonban szó sincs. Jobban mondva, csak szó van, úgyhisz a pápi gimnáziumban, ráadásul az a banda egyes tagjai többször oda-kérik a kollégistáknak, hogy ők népi kollégisták.

A filmből soha sem tudjuk meg, kik voltak valójában ezek a fiatalok, és mi volt maga a NÉKOSZ mozgalom.

Ezért érthetetlen számomra Sándi József felháborodása, aki a NÉKOSZ-t veszi védelmébe, de nem veszi észre, hogy ez a szervezet csak ürügyül szolgál a rendező és

forgatókönyvíró nézetének kifejezéséhez.

Kikről szól akkor a film?

A senkikről, azokról, akik az ún. „nagy proletár kulturális forradalomban” az arc nélküli, fűtyszóra mozgó, pillanatok alatt befolyásolható politikai jelszavakat üvöltö, de az egészről szót sem értő és mindenben csak a balhét látó tömeget alkotják. Ennek a tömegnek a tudatát az ideológiának csak néhány, számukra szimpatikus foszlánya hatott el, minduntalan felszínre kerülnek a banda gátlástalan tömegpszichózisának jelenségei. Lásd beütözés egyházi ruhákba, könyvek kiszórása, ablakok bezúzása stb. Nem tudjuk milyen fegyvelm tartja össze ezt a bandát. Azt már tisztáztuk, hogy nem a kommunista NÉKOSZ-vezetelm. Sokkal inkább a galéri, hol haveri, hol félteléből fakadó összetartása.

Ha ennek a filmnek

az éle — Sándi szerint — a mai, diákmozgalmak ellen irányul, úgy szomorú és egyáltalán nem destruktív kritikát gyakorol. Hitelt érdemlő szemtanúk és magam tapasztalatai alapján elmondha-

tom, ez a mozgalom, sajnos, ilyen. Eretilen teagenerek, kacérkodó diáklányok (néha utcalányok), mosdatlan hippik, nagyszájú hulligánok alkotják ennek a mozgalomnak a tömegbázisát. Elenyésző kisebbség a megfontolt, tudatos forradalmár fiatal és a tömegekre gyakorolt hatásuk is csekély. (Nem véletlen, hogy a francia munkásság a rendőrség mellett az anarchia, tehát a mozgalom céljait eltorzító diákság ellen is akcióra kényszerült.)

Ebben az értelemben a filmnek ez a törekvés kétségtelesen pozitív vonás. Kétséges azonban, ilyen formában a probléma felvetésének hasznossága. Jancsó Miklós célja nem a NÉKOSZ mozgalom nevétségessé tétele volt. Sokkal inkább a mából a kínai és a nyugati félrevezetett fiatalokról szól. Sajnálom, hogy gondolatlal kifejezésére a NÉKOSZ-t használja, szimbólumként, s ezzel sok ellentétes és zavaros érzést vált ki. O maga is megfogalmazza arról, hogy a szocializmus, a szocialista ideológia és filmgnyártás — a filmbeli titkár szavával élve: — „úgy és nem hűlyeskedés”.

Meruk József II. évf. nemzetk.

EGY FILM DIALEKTIKÁJA

Rége nem voltak olyan parázs viták a szerkesztőségben mint az előző héten, a Jancsó-filmről. Ez nem véletlen, hisz a film a manák szól, s csak annyiban történelmi, amennyiben 47—48-ban játszódik. Azt hiszem, minden értelmes ember előtt világos, hogy a film nem egyszerűen a népi kollégisták egy akciójáról szól. Ezért hamis Sándi cikkének már az első mondata is, miszerint... „Sokat hallottam a készülő NÉKOSZ-filmről...”, mert ez nem NÉKOSZ-film. A továbbiakban nincs szándékomban Sándival vitázni, csak egy tanácsot adhatok neki: Fordítson több figyelmet a dialektikus materializmus tanulmányozására.

A film a magyar történelem utóbbi 20 évét öleli fel. Ezzel kapcsolatban egyik központi kérdéssel kívánok foglalkozni. Jancsó egyik fő problémája is — korábbi filmjeiben — az erószak létjogosultságának és fokának kérdése. A Csillagosok, katonák, a Szegénylegények, Csend és kiáltás, mind azzal kezdődik, hogy a katonák, illetve csendőrök védtelen embereket lönek le. A Fényes szelekben ennek ellentéte

játsszódik. A rendőröket dobálják be a vízbe.

Ez az akkori helyzetet, az állam és néphatalom teljes egységét jelképezi. Az egység a későbbiekben megbomlik, eltorzul.

Balázsovits, a titkár, az egyetlen piros inges, (!) tisztában van azzal, hogy a kolostoriak és általában az emberek gondolkodásmódját, meggyőződését nem lehet géppisztolyos rendőrökkel megváltoztatni. Ezért is, amikor látja, hogy a hangulat feszült, a vitát nem lehet elkezdeni, elmegy, felhívja a tancosokat, zenészeket, s az egész társulat feloldódik, a kolostoriak táncolnak a lányokkal — ez a tánc később rémült futkosássá fajul, s ezzel szemben Balázsovits tehetetlen. Nem véletlenül kérdezi meg a rendőrtisztet: valóban összeesküvők? Erre azt a választ kapja „Hagyj!” Ebben a szituációban Jancsó nem ad határozott választ. S ez már kivezet 48-ból az ötvenes évekbe, amikor nem sok kellett ahhoz, hogy börtönbe jusson valaki.

Drahota Andrea megnyilvánulásai — mikor vállalja vetéti magát „Vegyetek fel!” „Ki

nem velünk, ellenünk!” pompásan jellemezte a személyi kultusz időszakának módszereit.

Igen érdekes, hogy ez még szimpatikusabb a nézőnek, mint a fehérgeszek szerepe, akik éppen e tülszok miatt váltják le.

Ez elsősorban becstelenség taktikázásaik miatt van. Addig nincs baj, amíg azt a kolostoriakkal szemben teszik, de abban a pillanatban, mikor saját csoportjukkal manipulálnak, már igen nagy, esetleg helyrehozhatatlan hibákat követhet el mozgalmukkal szemben. Teljesen tisztán látja ezt Drahota, s mondja: (Ezt Jancsó is kihangsúlyozza, ez az egyetlen premier plan a filmben.) „Elmegyek, így nem lehetek”.

Nem véletlenül mondta erre egy francia filmrendező a filmről folyó vitában: Ez nagy tanulság minden forradalmi mozgalom számára, akár Magyarországon, akár bárhol mást a világon. A film egyetemes érvényű problémái (például a forradalom alatti viselkedés morálja) miatt világosra szerte igen nagy sikerre számíthat.

Egersziki Csaba II. évf. belker.

Vita FÉNYES SZELEK Vita

Nagy János rajza

„Locsogás” és a 13-as szoba

Ju. Szuhotyint a közgazdaságtan területén végzett kiváló munkájáért magas kitüntetésben részesítette a Komszomol.

En nem tudom pontosan, milyen lehetett Szuhotyint gyermekkorában, de alapos okom van feltételezni, hogy a szüntelenül kérdőző családjába tartozott. Azok közé, akik felnőve nemcsak kérdezők, hanem választ is képesek adni. Szuhotyint nem volt kiváló diák. Vannak akik keveset kérdezők a szemináriumokon, de ragyogóan vizsgáznak. Mások a szemináriumokon kérdezők, vitatkoznak és nem valami nagy eredménnyel vizsgáznak. Ez utóbbiak közé tartozott Szuhotyint is. Diáktársai közül egyesek „szent borzalommal” nézték, mert már akkor elvetette az utánzás lehetőségét, újat akart alkotni.

Az igaz, hogy Szuhotyint — a sors hozta így — egy kissé magára maradt. A szélesvállú, sportokat imádó fiatalemberről egy napon kiderült, hogy súlyos, igen aktív szembetegségben szenved. Az orvosok a folyamatot megállították, de eltöltötték végleg a sportolástól.

A korán kialakuló önállóság, az előirt igazságok kritikai vizsgálata mind tudományos munkásságát támogatták. Igaz, Szuhotyint nem tett valami nagy felfedezést, de 33 éves korára a Szovjet Tudományos Akadémia Közgazdasági Intézetének szektorvezetője.

1959-ben, amikor tanársegédként dolgozott, Kantorovics akadémikus nyilvánosságra hozta könyvét, amely számtalan szovjet fiatal közgazdászok a bibliája lett. Az új irányzat — a készletek és más közgazdasági kérdések matematikai megoldásának lehetősége

— szinte felvillanyozta a Szuhotyinhoz hasonló fiatalokat. 1961-ben a „felkentek” mind eljötték a matematikai módszerek alkalmazásának szemináriumára.

Egyes intézeti vezetők nem nézték jószemmel munkájukat, és így gyakran ott dolgozhattak, ahol éppen. üres szoba volt.

Az új irányzat győzelmét 1965-ben Kantorovics és Nyemcsinov akadémikusoknak és Novozsilov professzornak ítélte Lenin-díj hozta meg. A sajtó hasábjain előzőleg pró és kontra folyt a vita. A volt szemináristák — ahogy magukat nevezik — levelet írtak a Lenin-díjat odaitélló bizottságnak és szervenélyesen védelmezték az új koncepciót.

Ma már távolinak tűnnek ezek a viták. Saját szobájuk van — a 13-as —, de ott csak hetente kétszer találkoznak. Inkább otthon és könyvtárban dolgoznak. Amikor összejönnek a fiatal közgazdászok, Szuhotyint megbeszéli velük az elmaradhatatlan adminisztrációs kérdéseket és felkerekednek.

Van egy csendes, törzshelyüknek számító kávézó. Itt azután minden hivatalos formától mentesen megindul — ahogy ők nevezik — a „locsogás”.

Mindenki teljesen közvetlenül beszél munkájáról, azzal kapcsolatos kérdésekről, vagy éppen társa munkájával kapcsolatos gondolatairól. Szuhotyint minden új munkatársat igyekszik bevonni ezekbe a beszélgetésekbe. Véleménye szerint itt lehet igazán kiismerni és ugyanakkor kibontakoztatni munkatársait. Az egyén és a közösség gondolatot cserélnék, formálják egymást. Ahogy ők mondják — különben „becsavarodnának”.

Szuhotyint most, „A beruházások gazdasági hatékonyságának vizsgálata a népgazdasági ágazatok közötti szektorokban” c. monográfiáján dolgozik.

A fiatal tudós eredetiben — a három főbb európai nyelven — olvassa a külföldi munkákat és a tapasztalatait kritikusan alkalmazza.

Beszélgetésünkkor Szuhotyint hangsúlyozta, nem szabad fétiszszánni a matematikai képleteket a közgazdaságtanban, de elvetésük, amiről ma egyre kevesebb szó esik, ugyanilyen hibába lenne.

A. Arhipenkó

Néhány „VAJON...?”

ott napi 24 óra alatt jól megismerhették egymást.

A kalocsai katonák között jó számmal voltak vidékiek is. Vajon őket nem ismerték meg a „pesti” katonák?

Mert kollégista volt-katonát tényleg nem nagyon javasoltak a felszólalók.

A vidékiek azt panaszták, hogy míg a pestiek ismerik egymást, ők az ország különböző vidékeiről jöttek és

nem tudhatják, ki milyen mozgalmi munkát végzett a középiskolában. Ez igaz, ebben a tekintetben tényleg hátrányban vannak. De most együtt vannak a kollégiumban — fél év alatt megismerhették egymást. Vajon egymás múlt féltévi KISZ-munkájáról miért nem nyilatkoztak?

MAS...

— Néha, úgy érzem, egyesek személyes ellenszenvüket sem titkolták a jellemzések-

nél — és jó pár övön aluli útésnek lehettünk tanúi. Vajon még 18—20 éves korára sem tud valaki felülkerekedni személyes indulatain, ha a közönség érdekeiről van szó?

MAS...

— Sajnos, kevesen jöttek el az elsők közül a meghívott 78 küldöttön kívül.

Közreadtam kétségeimet. Nem választ kérek, csak gondolkodtatok el a dolgokon...
Lapath Eva
I. évf.

A múlt év őszi KÖZGAZDÁSZ KEREKASZTAL-KONFERENCIÁT tartottunk az egyetem rektorával közösen — a IV. évesek 3 hónapos zárógyakorlatáról. Már akkor döntés született arról, hogy a II. félév elején folytatjuk: — s az I. évesek, valamint az esti és levelező hallgatók problémáit is meg tárgyaljuk — természetesen külön-külön.

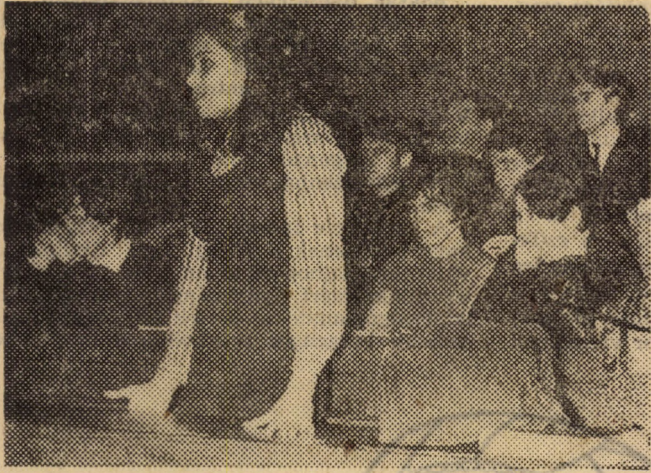
Az I. évesek KEREKASZTAL-KONFERENCIÁJÁT március 27-én rendezzük, melyen meghívott tanárok, elsők és szerkesztőségünk tagjai vesznek részt.

Hát van problémája az elsőknek? [Hát van probléma az elsőkkel? — Van, és nem is kevés. A tanulás, az oktatás, a KISZ-élet területén még az egyet nem értés, a meddő vita — a vártnál jóval kevesebb a jól elvégzett MUNKA.

Ezen az oldalon cikkek, neves és névtelen hozzászólások vannak a fenti témához — és biztos, hogy még mások is megkeresnek minket.

A probléma „megér egy misét” — reméljük, tudjuk szerkesztés az éledő aktivitást —, mindenki szeretetét a rendszeres aprómunka iránt!

(— SZERKESZTŐ —)

Egy a sok hozzászóló közül, Pécsi Vera elmondja véleményét a vezetőségválasztó gyűlésen. Fotó: Kádár

Négy és fél óras heves vitában

FEBRUÁR 26-ÁN VOLT az első évfolyam vezetőségválasztó küldöttgyűlése a négyes előadásban. Az egyetemi KISZ-szervezet életében először történt meg, hogy az elsőéves hallgatók egyetlen önálló alapszervezet képviselnek.

A már korábban megválasztott 3—3 tagú csoportvezetőségek mint szavazó küldöttek, a többi elsőéves résztvevő tanácskozási jogú tagként vett részt a választáson. Kász Péter rövid bevezető után ismertette a jelölő bizottság által javasolt névsorát.

Ezután kibontakozó, közel négy és fél óras heves vitában kellett eldölnie, hogy ki legyen az évfolyamtitkár, ki legyen vezetőségi tag — hiszen a jelölő bizottság által javasoltak névsora mellé szép számban sorakoztak fel más nevek is. A választási érdeklődés volt, hogy a vita két fő kérdés körül bonyolódott: civilek és katonaviseltek, kollégisták és budapestiek között. Főleg kalocsai emlékekre támaszkodtak azok, akik titkárnak vagy vezetőségi tagnak javasolt kollégák mozgalmi múltjára hivatkoztak. A mozgalmi tevékenység azonban nem merült ki az üteg KISZ-titkár munkájában.

Azok a hallgatók, akik végül is a vezetőség soraiba kerültek, jelentős munkát végeztek volt iskolájukban vagy kerületükben, városukban. Az elmúlt fél év során nyújtott egyetemi KISZ-munkájuk döntő jelentőségű volt abban, hogy végül is áttekinthető, bár nagy tömeget átfogó alapszervezet sikerült létrehozni a még hátralevő három hónapra.

Hónapokig tartó viták után, végül az önálló munkára vágyó, vagy legalább valamit tenni akaró lelkes KISZ-isták bizonyíthatnak, egyedül, önállóan is képesek cselekedni. Eddig csak csoport szinten tudtak dolgozni. Csoportjukon belül vívtak ki maguknak elismerést azzal, hogy összefogták társaikat, jó csoporthangulatot teremtettek. Mások, hogy aktivitásukat „levezesék”, régi iskolájukba mentek vissza.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
Felelős szerkesztő:
Kincses György
Telefon: 186—850/138
Dimitrov tér 8.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat.
Készül a Szikra Lapnyomdában

Vita

Hamarosan oda jutunk, ha az elsőévesekről esik szó, a már-nem-gólyák idegrángatózásokat kapnak — „amíg ők koncentráltak, nekünk este hétkor volt nyelvránk; velünk három év alatt nem foglalkoztak annyit, mint velük most egy fél év alatt; ezen az egyetemen minden csak az ő érdekükben folyik; nekünk még egyszer sem volt évfolyamgyűlésünk, ők meg rendszeresen akarnak...” és így tovább. Ugyhogy lassan már félve ejtem ki a számom, hogy én is elsőéves vagyok.

Különösen most, amikor ismét a mi évfolyamunkat érintő esemény miatt voltam kénytelen tollat fogni.

Szerdán évfolyamvezetőséget választottunk. Már ott több kérdés merült fel bennem — nem törekszem arra, hogy választ is adjak rájuk — inkább csak elmondani szeretném.

— Sokáig én is álvitának tartottam a „Vidékről jöttem” vitasorozatát. Tévedtem. A vidéki—pesti ellentét — úgy látszik — parázként viselkedik. Ha egy kis szellő megfújja, rögtön lángrobban és az égés gyorsan terjed. Így történt itt is. Azon folyt a vita — többek között —, hogy hány tagú legyen az eredetileg 5 főre tervezett vezetőség. Mielőtt ezt a kérdést egy kollégista fel nem vetette, szó sem volt arról, hogy az évfolyamvezetőségben belül „hovatartozás” szerinti megoszlás is lenne. De ezután szinte záporoztak az „interpellációk” — legyen plusz 1 fő tanácskozási joggal; legyen héttagú a vezetőség; automatikusan tartsunk fenn 2 helyet a kollégistáknak...

Csak hallgattam a szóragadat és szinte megnémultam. Sosem hittem volna, hogy ilyen éles ellentétet éreznek sokan a kollégisták és a pestiek között.

— Vajon azt hiszi a kollégisták, hogy egy „pesti” vezetőség az ő érdekeik ellen cselekedne?

— A volt katonák egymás jellemzésénél a katonaságnál eltöltött időre hivatkoztak —

Kakacska Feréz
I. évf.

Meditáció

Már a délelőtti szemináriumon elhatároztam, nem megy el az idei év első színjátésköri próbájára. Vizsgái a vártnál jóval rosszabbul sikerültek, s az új félévben nagyon rá akart kapcsolni. Nagyon sok pótolnivalója van, minden tárgyából, jobban meg kell tehát fontolni, mire pazarolja idejét. Mindenesetre ilyen meddő dolgokkal nem foglalkozik tovább, mint a színjátszás. Délelőtt meg is mondta véleményét Jánosnak, amikor az figyelmeztette a délutáni próbára: szerinte nincs értelme tovább csinálni az egészet. Talán a régi közgazdász-szemlélet, miszerint még a műszakiak is közelebb állnak az irodalomhoz, mint a közgazdászok — ez az oka a játékkukkal szembeni passzivitásnak, de az is lehet, hogy az ő rossz játékuk. Az utóbbi nem valószínű, hiszen az eddigi találgatásokon a sajnós, nagyon gyér közönségnek tetszett a műsor. Vagy talán még mindig az a sikertelen szereplés emléke él az agyában? Nem első-sorban ők tehetek róla.

Lassan visszafelé sétált az egyetemre, hiszen még a könyvtárba is be akart nézni. A folyosón találkozott Jánosékkal, akik lelkesen mesélték az új műsor programját: „BEAT-műsor” lesz a NEOTON együttesrel közösen. Együtt mentek a próbatérbe, s az új műsor próbálása közben érezték: jól fog sikerülni az új bemutatkozás.

S este már ő sem sajnálta, hogy a mai könyvtárlátogatás elmaradt...

Alvinczy Katalin

EGY CIKK...

EX KATEDRA

A február 5-i elsős évfolyamgyűlésen „a nagy KISZ-alapszervez” eredeti szervezeti struktúrájának reformjára benyújtott javaslatokat Bernát Tivadar elvtárs, a gazdaságföldrajz tanszék tanácsvezető docense magán a gyűlésen elhangzott felszólalásában egyértelműen támogatta.

E cikk megírásának oka az, hogy Bernát elvtárs később, február 24-én, gazdaságföldrajz előadásán minden megkülönböztetés nélkül anarchista-megmondólatlan tendenciákról szöveg, az évfolyamgyűlésről általában beszélve.

Bernát elvtárs elmondta, hogy nagyon rossz hangulatban távozott az évfolyamgyűlésről, ahol a felszólalók fiatalos lendülete és „nem a régik akarása” meglepettette a jelenlévő hallgatók többségét, akik örömmel tapsoltak — láthatóan „szellemi terror” alatt — az anarchista tendenciáknak, amelyek a fiatalok általános érdekeinek képviselőként léptek fel. Eddig általában megkülönböztetett hangulattal szöveg az interpellációról, melyben a hallgató — akit nem nevezett meg — szerinte megmondólatlan módon kikelt az előadások ellen, azok megszüntetését követelte. Ezek után még megemlítette, hogy utóljára ílyet 1956. októberében hallott az egyetemen. (A célzás ül — a hallgatóság felzúdult.) Amint futólag megjegyezte, kíváncsi volt az illető hallgató gazdaságföldrajz vizsgaeredményére is, a gyűlést követően pedig megállapította, hogy az a megadott öt fővárosból hármat nem tudott elhelyezni a térképen és egyébként is csak közepesre vizsgázott — milyen joga beszél tehát, pont ő az előadások ellen? Ez már nem is célzás, hanem találat, de érvnek semmiképpen sem mondható.

Azt feltétlenül helyesnek tarthatjuk, hogy Bernát elvtárs érdeklődik a fiatalok problémái iránt, és ezért az

évfolyamgyűlésre is ellátogat, ott mint egyszerű résztvevő, szerényen és megdöglőnt szöveg fel, majd mikor utólag véleményt mond, nem az emberekkel, hanem azok koncepcióival vitakozik. (Feltéhetően ezért nem említette meg a szóba került hallgató nevét — egyébként Gács Jánosnak hívják, első évfolyam 8. csoport.)

Az viszont már nem fogadható el, hogy Bernát elvtárs akkor hozta szóba az esetet, amikor tudta, hogy az illető nem vesz részt az előadásán, mivel azt 13—25. csoportoknak tartotta. Azonban néhány fontos momentumot még így is kihagyott az idézett hozzászólásból. Gács János nem az összes előadás megszüntetéséről beszélt, hanem azokról, amelyek a könyv vagy jegyzet ismétlésén kívül semmi újat nem nyújtanak — javasolta, hogy ezeknél a tantárgyaknál a tananyag és a szakirodalom főbb kérdéscsoportjainak megválasztását szemináriumi formában oldják meg, kiscsoportos foglalkozások keretében. Félreértés ne essék a cikket nem Gács János koncepciójának védelmében írom, bár egyetérték vele, és úgy értem összhangban van az egyetemünkön megkezdett reformmal.

Hivatkozásképpen idézem Szabó Kálmán elvtárs néhány gondolatát a Társadalmi Szemle 1968/10. számában közölt cikkéből.

„Fokozottan kell viszont törekednünk arra, hogy megszűnjön oktatásunk elavult, előadás-centrikus jellege. ... Olyan előadásokat tartunk szükségesnek, amelyeknek vagy az a szerepük, hogy a tananyagban, a szakirodalomban, a gyakorlatokra való felkészülésben, eligazítás adjanak, vagy az, hogy a hallga-

tók szakmai-tudományos érdeklődésének felkeltése és fejlesztése végett megvilágítsák a gazdasági gyakorlat bekövetkeztetett jelentősebb eseményeit, az újabb tudományos fejleményeket. Abból indulunk ki, hogy ahol hétről-hétre eligazítás kell, ott vagy rossz a tananyag, vagy lebecsüljük a diák képességeit; továbbá, hogy sem az életben, sem a tudományban nem történnek hetenként korszakos változások.”

Azt, hogy egyetemi demokráciának, mint a reform egyik alapvető követelményének fejlesztését nem kell állandóan hangsúlyozni — eddig természetesen vettem. Az utóbbi idők néhány eseménye után azonban véleményem megváltozott.

Láthatatlan ellenséggel harcolni kilátástalan, gyakran hősies cselekedet. De ha ellenfelünket magunk tesszük láthatatlanná azzal, hogy olyan fórum előtt támadjuk, ahol annak nem áll módjában védekezni, harcunk korántsem kilátástalan — nyert ügyünk van. Ha még ráadásul ez a fórum olyan is, ahol nemhogy a demokratikus vita alapkövetelményei nincsenek biztosítva, de a „támadó” ex katedra — kijelentésekkel (a szó legszorosabb értelmében) is élhet, még érvekre sincs szükség. Marad az elrettentő példa (párhuzamok felemelítésével, a közvetlen tömeghatás eszközeivel) — a győzelem biztosra vehető.

Bizonyára Bernát elvtárs is tisztában van azzal, hogy bár ez a fajta ráhatás gyors eredménnyel jár, azonban perspektívaként „visszafelé sül el” — nem a legdemokratikusabb eljárás, még igazsága teljes tudatában sem.

Kovács János
I. évf.

(E bíráló cikk, úgy vélem nem egy vonatkozásban tetszetős, ám ismereteim szerint sokszor csak hipotéziseken alapuló véleményt közöl. Azok a problémák, melyekkel a szerző foglalkozik (egyetemi demokrácia, és az oktatási reform egyes kérdései) — helyesebben is megközelíthetőek lennének — SZERKESZTŐ.)

...EGY LEVÉL

* hirtelen néhány mondatot nem aint nem mondok el remélve, mert nincs bátorságom, hanem mit, mert nem bírok, hogy közzétessék a földrajzzal kapcsolatos hírdőket felvett hallgató véleményével szemben.

Azt hiszem valamilyen hírdővel ilyen jellegű feljegyzése nap, esetleg egy előadás sem illik.

Nincs ráadásul az a gond. földrajz tanár oktatási módszere — azt hiszem erre nem is gondol — de annyit kellene tudni azokról, hogy az első félév óta tudnunk a hallgatók, — főleg az előadást látogató hallgatók véleményéről. Szerintem ugyanakkor meg kellene látni a

S hogy milyen súlyos van a gazdasági földrajzi ismeretekről a gazdasági életben, és egyetemen. Fontosabb körökben azt hiszem, súlyos egy közgazdász-jelöltnek még ha első éves is nem lehet.

Egy másik hallgató véleménye

— A FENTI LEVELET 1968 FEBRUÁR 5-I ELSŐS ÉVFOLYAMGYŰLÉSEN KÜLDTEK A KATEDRARA. VAJON MITOL VAGY KITOL FEL IROJA? —

ELVARÁZSOLT KASTÉLY!!!

A Miss Economika: Leflinger Zsuzsanna

Fehér lepelben

Igaz, néha már kerülgetett kísértet ezen az egyetemen, de hogy egyszer tényleg megjelenik, arra nem is számítottam! Pedig megjelent, hosszú, fehér köpenyében, sátrantúllal a kezében (neki nem volt mikrofonja), és szembeszállt az orosztanárral (ezt más úgysem meri megtenni).

Szembeszállt és magának követelte az összes termet. Ezt megtehették máskor is! De sajnos neki csak éjjel 12-kor szabad mutatkozni. Mit tesz a magasságos bárlendőzés, éppen 13-re teszi a kabarét és megzavarja szegény kis kísértet tevékenységében. Miután elvonult reklamálni a teremminiszterhez, végigélvezhettünk egy rövid, de szellemes kabaréműsort. No nem csak azért, mert a nagy sötétben megjelent egy szellem!

R. G.

Rongyosbál

Nagy sikert aratott a Közgazdász Bál előjátékaként a Makárenkő utcai kollégiumban megtartott rongyosbál. Egyes rosszslájk szerint ez volt az első eset, hogy nem eladták, hanem vásárolták a MEH-től — rongyokat.

Fotó: Tóth Tibor

Bál '69

Szégyen, gyalázat! Nem én lettem a Miss Economika. Más lett, nem én. Pedig rajtam két szám is volt, és minden kedves szavazómnak páros csókot akartam adni. Persze már csak a végén. Eleinte szimplákat osztogattam, de nem kellett a fenének sem. Így aztán azon sem csodálkoztam, hogy nem én nyertem az 500,— Ft-os vásárlási utalványt. Mikor volt egy közgazdászok esztétikai érveke, Vagy lehet, hogy mégis?

De féltetve a tréfát, hiszen ez mégiscsak humoreszk, és nem holmi komoly írásmű, a bál szerintem nagyon jól sikerült. Jó volt a Neoton, a Klub trió, a népzenekar, a Kabaré, a... Nem, az nem volt jó.

Meglepetést okozott Poór Péter kirobbanó sikertelensége. Első száma után 10,— Ft-ot ígértem annak, aki megmondja, mi volt az.

Nem volt veszélyes vállalkozás, a tizes még most is itt van a zsebemben. No ennyit erről...

Ami még nem tetszett:

az egészen az a kódos kiszérelése. Megmondom közelebről mire gondolok. Múlt szombaton voltam a Medikus-bálon a Gellértben. Ott a terített abrosz, a gyors kiszolgálás, a tiszta környezet nem számított luxusnak. Az ember kifejezetten szégyellte a földre dobni a cigarettacsikkjét. No jó, a Gellért, az Gellért, lehet erre felelni. Ott meg is kéri az árat érte. Hát meg. Ez igaz. És hogy a mi bálunk olcsóbb, az egy nagy pozitívum. Nem is ez a lényeg.

De nem ártana annyit adni magunkra, hogyha már személynévi asztalokhoz telepítjük le a közönséget, legalább egy abrosszal tompítanánk a tény ridegségét.

Aztán nagyban emelte volna az est fényét egy-két hamutartó esztétikus elrendezése is. Ekkor talán kevesebb lett volna a szemét is. Mert az is volt. Sok. És ez még egy olcsó és jó bálnak sem elengedhetetlen feltétele.

Mert a bál ennek ellenére jó volt. De lehetett volna jobb is. Csak egy kicsit több flanc, és máris bálabb lett volna a bálunk. Talán majd jövőre.

— bors —

Nem volt nagystélyi

Csinos lányok. A klubban még jó italok is. Eredeti magyar nóták, beat- és bárzene. Monoton növekvő hangulat. Ja kérem ha a Neoton is benne van! 3-3 szám erejéig még Mezei Anikó és Poór Péter is köztünk. MISS ECONOMICA. Igaz a legnagyobb rosszulindulattal sem mondhatják senki, hogy hiúak a mai lányok. KABARÉ — kabaré a javából. Tömegnyomor az I-ben. Udvarias rendezők, unatkozó rendőrök, egyetemünk néhány dolgozója tűzoltó egyenruhában.

Minden egész jó. De volt aki nem így képzelte. Talán nyitó táncra gondolt, első bálozó hajadonokkal? Vagy a hosszú nagystélyit hiányolta? De lehet, hogy azt szerette volna, ha nincsenek lezárva a feljárók az emeletre? Sajnos, nem fejtette ki az illető bővebben a véleményét. De ha nem érezte jól magát ez nagyrészt rajta múlott.

R.

A bergengóc fejlődés néhány sajátossága, különös tekintettel a labdarúgásra

Bergengócia az Északi szélesség 45—48 és a Keleti hosszúság 16—23 fokán fekszik, ám ebből ne vonjunk le semmiféle következtetést. A honalapításról sokféle legenda kering, állítólag egyszer errefelé kóborolt egy csomó bergengóc, s mivel már nagyon fáradtak voltak, tíz percre megálltak pihenni. Azóta laknak a bergengócok Bergengóciában.

A honalapítás után a bergengócok évszázadokon át éltek az urak és jobbágyok vidám, változatos életét, midőn a bergengóc arisztokrácia rádöbbent, hogy kis országuk fokozatosan elmarad a világ fejlődésétől. Nagy önfelegeléssel leszoktak a zsíros ételekről, a nehéz borokról és modern nyugati mintára meghonosították a löverseny, a Kaszinó és a Parlamentet. A haladó bergengóc főurak vadászni jártak, teniszeztek, angol telivéreket és orfeumi táncosnőket futtattak. A bergengóc sporttörténelem aranylapjaira felkerültek az első betűk. Az egészséges testkultúra a bergengóc polgárságban is számos követőre talált, a bergengóc városokban gombamódra szaporodtak a kávéházi biliárdasztalok és a kuplerájok. A bergengóc proletariátus szűklátókörűségét és maradiságát megdöbbentően bizonyítják a korabeli statisztikák, melyekből világosan kitűnik, hogy a bergengóc proletariátus érzéketlenül siklott el a kor vívmányai

A labdarúgás manufaktúráis korszaka lassan a végéhez közeledett. Az utolsó bölények közül sokan eltűntek a nagy világégésben, a pályákon új fő sarjadt, és új tehetségek nőttek fel. Az új füvet szakképzett botanikusok locsolták, és az új tehetségek jónapot ezredes elvtársakkal köszöntötték egymást. A klubok állami fedőnevet kaptak, sokszor előfordult, hogy a lakosság kérelmét egy-egy labdarúgócsapathoz nyújtotta be. Mivel a bergengócok megszokták, hogy kérelmeiket nem intézik el, sohasem derült ki fatális tévedésük.

Nem is lett volna semmi baj, ha bergengóc válogatott nem kap ki a világ bajnokság döntőjében Mezőpótamiától. A vereség és a rossz szélsőjáték felingerelte a bergengócokat, néhányan kénytelenek voltak távozni, ki keletre, ki nyugatra.

Végül is lecsillapodtak a kedélyek, hiszen a bergengócok szeretik a focit, nem is olyan régen a bergengóc külpolitika legnagyobb sikerét egy tízenhat méteres kapáslövésből szerezte.

A bergengóc iparcikknek régi vágya volt, hogy beförjenek a világpiacra. Civilizáltabb vidékekre sajnos mind ez ideig nem sikerült eljutniuk, ezért gyártmányaik propagálására labdarúgócsapatokat kértek fel. Még a legedzettebb bergengóc szurkolók is megdöbben-

főlt. Pedig a testezés egyike lehetett volna a felemelkedési lehetőségeiknek.

A labdarúgás már ekkor egyre nagyobb tért hódít, művelői dicsőség és tisztelet övezte, s életük végéig gondoskodott rólok a társadalom. Aki elérte a huszadik válogatottságot és bizonyíthatóan legalább egy testrészt Doberdónál vagy az Isonzónál hagyta, hiteles testülmegállapítói engedélyt kapott forgalmasabb útkereszteződésekben.

Szerényebb képességű labdarúgók az emlékeikből éltek. A nagy csaták és az utánuk kapott vacsorák kitörülhetetlen nyomot hagytak képzeletükben. Vasárnapi újságmellékletekben ma is megmagatott hangon mesélnek a régi szép időről, amikor a negyvenöt óras munkanap kiharcolása után vidáman siettek a pályára, melyet külvárosi bérházak falára festettek fel, s a közepkedéseknél a bírótól ellopott pénzből szögletzásokot vetek. Fontos kikötés volt, hogy az első csapatbeliek és a tartalékok azonos lábmérettel rendelkezzenek. Az amatőrség megszegőit szigorúan büntették, amikor egyszer a felejtethetlen Anyos Fakírt a tízenhetedik potyagól után egy néző rohadt paradicsommal megdobálta és a kapus unalmában elkezdte eszegetni a paradicsom ép részeit, edzője azonnal lehívta a pályáról, és az összeült vezetőség örökre eltiltotta. Mindössze azt engedték meg neki, hogy hatagú családjával továbbra is a kapuban lakhasson, csak a mérkőzések idejére kellett átengednie az új kapusnak.

tek, midőn kedvenc egyetemi csapatuk mosószermarkával a hátán futott ki a pályára. A labdarúgás az ipartelepítés jelentős tényezőjévé vált.

A dolog olyan méreteket öltött, hogy az Állami Bank kénytelen volt az értékhatárt feletti beruházásokat az alábbi csoportosításban nyilvántartani: labdarúgás, egyéb. Elvonalbeli csapatokkal nem rendelkező városok fokozatosan elnéptelenedtek.

Amikor a hároméves Piperkőcz, a kor legnagyobb ígérete másik városba igazolt, új klubjának ezer törzsszurkoló lakás és munkalehetőségéről kellett gondoskodnia. Egy irodaház építésével oldották meg a problémát.

A vezető klubok rádöbbentek, hogy a labdarúgó-pályákon még mindig ember embernek farkasa. Össze-vissza rohangálnak a játékosok, halálra fárasztják magukat, csak akadályozzák egymás munkáját. Mégis nagy különbség, ha az a szerencsétlen csatár tudja, hogy a lövészt kivédi-e a kapus, vagy nem. Minek izgassa magát?

Mikor a kiesésre álló Asó Kapa SC 174:0-ra megverte a Nagyharang FC-t, a bergengóc labdarúgószövetség egyes vezetőiben kételyek merültek fel az eredmény valódiságát illetően. Szigorú intézkedést hoztak, és mindkét csapatot megfenyegették a bal középső ujjukkal. Mire az összes ujjuk elfogyott, a közönség is elfogyott.

Mostanában azt mesélik, hogy új szelek fújnak a bergengóc labdarúgó-pályákon. —farkasházy—

Hírek

A nyelvi tanszék elkészítette az I. évfolyam végén esedékes kollokvium követelményeit. Mint ismeretes, kollokválni kötelesek azok, akik részt vettek a nyelvi koncentrációban, de kollokválhatnak mások is, akik az előírt anyagot elsajátították. A „hangos” anyagot a tanszék a 4. számú stúdióban adja majd le, a hirdetőtáblán közölt időben. Ezen mindenki részt vehet, de elsősorban azoknak ajánlják, akik kollokválni akarnak. A kollokvium szöveges anyagát a tanszéken Nagy Tamásnéól lehet megkapni.

A Művelődésügyi Minisztérium megbízásából az egyetemen szociológiai felmérést végeztek. A vizsgálat célja: időmérleg készítése a hallgatók szakmai munkájáról és szabadidőfelhasználásáról, különös tekintettel az oktatási reformra.

Egyetemünk énekara február 22-én a Győr-Sopron megyei Könyvban szerepelt. A nagysikerű műsor után — melyet a könyv énekkarral közösen adtak — disznótörős vacsorát rendeztek. A két énekkar között szoros barátság kötődött, együttműködésük jegyében legközelebb a könyv énekkar látogat egyetemünkre. A könyv közönség külön szeretettel köszöntötte Szári Mihályt, énekkarunk karnagyát, falujuk szülöttét.

Közéleti fórum — vita nélkül

Színhely: a klub. Időpont: február 25., este 7 óra 5 perc. A klub vendége a statisztika tanszék. Mindjárt kezdődik az egyetemi közéleti fórum vitája. Azaz, várjunk egy kicsit — csak kezdődne...

A klubban alig lézeng egy-két hallgató, azokról is hamar kiderül, hogy nem a vitára jöttek. A tanszék — szinte teljes létszámmal — persze itt van. Meg az est vitavezetője — jómagam.

Most négy hallgató közelít felénk, és kezdek reménykedni; talán mégis lesz valami...

Nem lett. A későbbiekben ugyan még gyarapodott kis társaságunk egy lánnyal, de egyetlen olyan diák sem jött el, aki még „nem számolt le” statisztika tanulmányaival...

Ez kissé „fejbevágott”. Azok után, amiket zárthelyik és vizsgák után a folyosókon hallottam, nem erre számítottam. Azok a megjegyzések nem arra utaltak, hogy hallgatóink mindennel elégedettek a statisztika oktatásával kapcsolatban.

Talán a propagandával volt baj? — tettem fel magamnak a kérdést. A válasz: nem; a szeminárium-vezetők időben felhívták a csoportok figyelmét a fórumra, s a főlépcsőn jókora plakát tette ugyanezt.

Ezután csak egy kérdés maradt: milyen alapon várjuk el egy tanszéktől, hogy orvosolja problémáinkat, ha — mikor ilyen lehetőség van —, nem ismerjük meg ezekkel? Vagy nincsenek problémák? A vizsgaeredmények nem ezt mutatják.

Nem elég a profi!-nákat egymás között megbeszélni, azokkal is tudatni kell, akiknek kezében az orvoslás lehetősége, s akik szeretnének is segíteni nekünk.

—kurtán—